

Mūsų Obalsis:
Už Progesą, Taiką ir
Demokratiją!

WILNIS

"Valdžia žmonių, žmonėm ir
per žmones lai nelaišys
nuo šios žemės."
--ABRAHAM LINCOLN

VOLUME XX, NO. 11.

SESTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 14 D., 1939 M., CHICAGO, ILLINOIS.

KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENA...

Na, tai kas, kad italai!
Hitleris Mussoliniui
Kam jie pasitaravo
Nupuolė šerai išdavikų

Vokietijos propagandos ministeris Goebels primena pasauliui, kad "Amerikų atrado italus."

Na, tai kas, kad italai! Juk Kristupas Kolumbas nebuvo fašistas. Jis nebuvo nei plicėškas. Vardai tokių italų, kaip Kolumbas, Giordano Bruno, Garibaldi priklauso žmonijai, o ne reakcijos išperoms—fašistams.

Hitleris, per savo ambasadorių Romoje, pataria Mussoliniui "palaukti bent metus laiko" ir negrūmoti Prancijai karu.

Mat, išdavikų pozicijos susitūnėjo. Greitos pagelbos iš Chamberlaino negalima gauti. O pačių vienių fašistų kumščiai nėra tokia jau stipri.

Todėl su naujom krūvinom avantiūrom lepia palaukti, bet jų neišsiūžda.

"Musų Vilnius," Vilniaus Vadavimo Sąjungos organas, sulaukys Smetonos ir Varšavos valdžios įsakymu.

Patietikiai skamba "Musų Vilnius" redakcijos paskutinis žodis ir atsisakymas, kad Amerikos lietuviai gelsitės. Amerikos lietuvių parama buvo ir tebebus tik morale.

Vilniaus klausimas teigiamai išsprendžiamas, kuomet demokratija—ir sovietinė demokratija—sumūs fašistus.

Štai kur, visų pirmiausia, reikia apeliuoti.

Kai grupė Brooklyno "socialistų," vadovaujant trockiniam lovestoniniam politiniam šarlatanui Stišonui, pasitraukė iš Amerikos Lietuvių Kongreso brooklyniško skyriaus, kam jie pasitaravo? Smetonos valdžiai, kurios agentai su pasitenkinimu užregistruos tą faktą.

Smagu, kad ne visi socialistai eina su ta grupe.

Pranešimai iš Londono ir Romos sako, kad Chamberlainui nepavyko sugertuvės su Mussoliniu. Tas nerūškia, kad Chamberlainas persinaimė. Persinaimė aplinkybės ir daugelio žmonių upas. Senis bijo lazdy iš anglų ir francuzų.

Juk visose šalyse sustiprėjo sentimentais prieš agresorius, prieš fašistinius ruzdžininkus.

Laikė mano pastarosios kelionės ir vestus daugelis žmonių sakė: "Vilni" užrašysiu, bet tik vėliau. Arba—šerą pirkšiu, bet tik vėliau.

Tuos pažadus aš pasižymėjau savo knygelėje. Nėra reikalo nei sakyti, kad geri žmonės savo pažadus išpildo.

O kurie neišpildo, tie patenka negarbingam roln.

Barcelonos fronte pavojus Ispanijos respublikai neabejotinas. Bet praitytę tokių pavojų buvo daug. Fašistai pradėdavo, o lojalistai baigėdavo, atiduodami fašistų atakas galingom kontrofensyvom.

Taip bus ir dabar.

Nelėmėta paskilbės kongresmanas Dies ir padanges išklė Homer Martiną, automobilio darbininkų unijos prezidentą.

Toks tokių pažin. Tai vieno lizo doko pūkščiai. Bet pačioj unijoj, jos Pild. Komitete Martinas pasilikto generalu be armijos.

Baigiasi jo dienos unijoj. Gal gaus vietelę pas Dies'ą ar Lovestoną. Ten jam ir prista.

L. Pruseika.

Visa Katalonija Stoja Mušin Prieš Fašistus

PREZIDENTAS KOVOS MAŽINIMĄ ŠALPOS BEDARB.

Washingtonas, saus. 14.—226 balsais prieš 137 pažangųjų balsus, reaktininkai sumažino bedarbių reikalavimą skirtingai sumažinti iki 725 milijonų dolerių.

Washingtonas, sausio 14 d.—Reaktininkai respublikonai ir viceprezidento Garnerio vadovaujamai demokratų likrai žino, kad jie susidurs su balsuotojų pasipiktinimu, kuomet tieji patirs, kad jie balsavo už sumažinimą bedarbių šelpimui proponuotos sumos.

Dėlto jie manevruoja apkarpytos sumos bilijū nuhsuoloti ir vėlymėjimo kas ir už ką balsuoa. Taip pasielgė su bilium ir lėšų paskirstymo komisija. Ta komisija buvo pirminė reaktininkų vieta, kur prez. Rooseveltui siūlyta 875 milijonų dolerių suma buvo nuhsuota iki 725 milijonų dolerių.

Tačiau prez. Rooseveltas įspėjo sukčius reaktininkus, kad jų pasinėjimas prieš bedarbius bus atremtas valdžios. Bus dēta pastangos, kad kongresas priimtų 'alpus bilijū kaip jis numatytas valstybės biudžete.

Pažangus kongresmanas Edward T. Taylor, lėšų paskirstymo komisijos pirmininkas, paremdamas prezidento perspėjimą priminė reaktininkams: "kad jų balsuotojai vistiek paties kas ir kaip balsavo. Tuo pačiu sykiu jisai pasielgė rezoliucijai atmeti lėšų komisijos rekomendaciją ir balsuoti už sumą, kaip prezidento siūlyta.

Už pilną sumą pasisakė ir kongresmanas C. Cannon, antras lėšų komisijos narys. Jisai praeiškė, kad sumažinimas sumos sunkiai atsileps ne tik ant bedarbių, bet ir bendrai apsunksinys kovą prieš nardą. Jo tvirtinimu, esą ir respublikonų kongresmanų, kurie nelalsuos už sumažintą sumą.

Fašistai Sakosi Pačmę Tortosą, Katalonijos Fronte

Hendaye, saus. 14.—Fašistinių sukiličių kaltiniai sako, kad jų kariuomenė vakar pačmę Tortosą miestelį, esamą pietiniame Katalonijos fronte gale.

Tortosa nedidelis miestelis, bet turis militariškus svarbus apygnime Tarragona uosto, prie kurio fašistai desperatiškai siekiasi. Tortosa randasi 100 mylių pietuose nuo Barcelona ir apie 30 mylių vakaruose nuo Tarragona.

DANIJOS VALDŽIA IMA UZ SPRANDŲ VOKIETIJOS NAZIŲ ŠNIPUS.

Copenhagen.—Tyrinėjimo rezultatai sumtu da valstybinės policijos tarnautojai, policijos politinio departamento viršininkas suspenduota ir vidus reikalų ministerijos vienas žymus pareigūnas kaltinamas, kaip Vokietijos nazių apmokami šnipai.

Neumanas Organuoja Klaidės Nazių Smogikų Dalis

Klaidėda.—Gyvylių gydytojas Neumanas steigia Klaidės krašto nazių smogikų dalis, panašias SA (Sturm Abteilung) Vokietijoje.

Sausio 7 d. senoji Balčiaus direktorija atsisaitydino.

Dešinėj paveikslu pusėj Alf. Landon, reaktininkų buvęs prezidentinis kandidatas. Aš irgi mano, kad reikia Amerikos valstybėm vienytis prieš fašistinius agresorius. Atvaizdas imtas jam gzytant iš Pan-Amerikų kongreso.

Kongresmanas Dies ir Hitlerio Agentai Bendroje Sueigoje

Chicago, Ill., saus. 14.—Zinomas reaktininkas kongresmanas Dies šiuo tarpu bastosi po Chicago ir jos apielink. Vakare vakare jis kalbėjo Chicago industrialistų mitinge, Stevens viešbuty.

Kaip paprastai, Dies aršiai terliojo pažangų judėjimą, spaci CIO nušigė. Bet kas įdomiausia, tai kad mitinge žymiai figuravo žinomi Hitlerio agentai, tokie kaip Momer E. Maertz ir William Wernicke.

Tie hitlerininkai sodine į suolus mitlingan atėjusius industrialistus, saugojo sveitines duris ir vietos kapitalistų spaudai davinėjo pranešimus apie mitingą ir kongresmano kalbą.

Prezidentas Deda Pastangas Sutaikyti Unijas

Washingtonas, sausio 14 d.—Šiomis dienomis prez. Rooseveltas paskyrė naujįj prekybos sekretorių Harry Hopkins, kad suva įtaka ir sumanum padėtų sutaikyti Amerikos Darbo Federaciją su CIO.

Taipjau prezidentas įpareigojo Hopkins patirti, kokių pataisymų fabrikantai norėtu padaryti darbo santikių įstatyme, kad išvengtų nuolatinį valdy tarp darbdavių ir unijų.

Čilės Liaudies Fronto Valdžia Imasi Gerint Žmonių Būklę

Santiago, Čilė.—Naujoji Čilės valdžia, išrinkta Liaudies Fronto pastangom, skelbia, kad imasi vykdyti gyvenimn programą, kurią karišios partijos paruošė sudarant Liaudies Frontą.

Ta programa einant, valdžia paskyrė 20 milijonų dolerių višiom darbam. Viešų darbų projektuose įeina pigių namų statyba biuduomenė, kuri dabartinu laiku didžiūmą gyvenimo lušnos ir neretai uolose.

Taipjau nutarė kas metai išleisti po 400 tukstančių dolerių gydymui džiovininkų ir po 320 tukstančių dolerių apgimimui biuduomenės vaikų. Apart to, paskyrė nemenkas sumas pinigų, kad pagipint biuduomenė elektrą ir reikalingiom durti veluti mėsos.

Dideli Lietuvių Laimėjimai Vilniaus Rinkimuose

Vilnius, saus. 10.—Šiomis dienomis pasiškėjo, kad Vilniaus krašto savivaldybių rinkimus išrinkti 235 lietuviai, 67 lenkai ir 4 gudai. Šie duomenys nėra galutinai. Galį pasirodyti, kad lietuvių išrinkta daugiau.

Goebels Norejo Įkalinti Kumstininką Schmelingą

Paryžius.—Iš Berlyno čia gauta žinių, kad propagandos ministeris Goebels jau buvusi kumstininką Schmelingą ir jo žinojimą, kaip esą įkėšs judžių artistą Froelich.

Įkalinimui Schmelingo priekabė Goebels sudaręs iš to, kad tulam parengime Schmelingas viešai pasakės, kad jei Goebels butų kabinsis prie jo žmonos, kaip kibo prie artisto Froelicht, tai jisai, Schmelingas, Goebels butų sprandą nusukęs. Bet Hitleris esą neleido Schmelingą įkalinti.

Jeigu Neduos Daugiau, Naziai Nemokės Senų Školų

Londonas.—Anglijos banko gubernatorius Montagu Norman anų savaitę vykdamas į Berlyną sakė, jo kelionė privatinio charakterio. Bet kaip dabar praneša "Daily Herald," ji tokia nebuvo. Norman nuykęs į Berlyną tarėsi su naziais paskolų klausimu.

Anot "Daily Herald," naziai griežtai reikalavo paskolint dides sumas pinigų ir prisidėti prie išpirkimo smaugiamųjų žydų. Prišingam atsitikime, naziai atsisakys atmokėti trumpo termino paskolas, sumoje 40 milijonų svyrų (\$186,000,000).

Tas laikraštis beveik esąs tikras, kad Norman kur nors pažadėjęs naziam.

JAPONIJOS IMPERIALISTAI I NENORI, KAD AMERIKA GINKLUOTUSI.

Tokio.—Japonijos imperialistai parodė didelį susirupinimą, kuomet išgirdo, kad prez. Rooseveltas nusitarė apginkluot Guam salą Ramiame vandenyne, 1,500 mylių nuo Japonijos. Bet ne menkesnį susirupinimą parodė ir Amerikos reaktininkai respublikonai.

Meksikos Kareiviai Pagaliau Nudėjo Mairštininką Cedillo

Meksikos Miestas, sausio 14.—Krašto apsaugos ministerio pranešama, kad vakar valdžios kariuomenės susirėmė su tula govėda La Ventana kalnuose, netoli Matehuala miesto, keli govėdininkai nudėti ir 14 sumu. Vienas iš nudėtųjų pasirodė, kad tikrai esąs fašistas Saturnino Cedillo.

Tas galvalas, Saturnino Cedillo, priedū pavasarį buvo pradėjęs prieš demokratę prez. Cardenas valdžią nušigti. Ji rėmė Italijos juodmarškiniai ir Vokietijos naziai. Mairštas botgi greitai buvo likviduotas ir Cedillo pasilėpė. Tačiau valdžia nesilėvo jo įieškios ir kaip matyti, ji surado, nors ir negyvą.

Lietuvių Kalba Guma į Klaipėdos Mokyklų

Klaipėda, saus. 10.—Direktorija šiomis dienomis išleido įstatymą, kad Klaipėdos krašto mokyklose dėstomąj kalbą nustatys tėvų nora. Anksčiau mokyklose buvo privalomas abiejų kalbų, lietuvių ir vokiečių, mokymas.

Zinant nazių vartojamas priemonės ir abejoti netenka, kad tėvų "noras" bus tik vokiečių dėstomoji kalba. Kol mokyklose buvo mokomos abi kalbos, taip pat ir mokytojai turėjo jas mokėti. Dabar direktorija panaikino mokytojus lietuvių kalbos patikrinamuosius egzaminus.

Vadinasi, Klaipėdos krašto lietuvių kalbos mokėjimo nebebus reikalaujama.

FRANCIJA PASIŪS ISPANIJAI MILITŲ.

Paryžius.—Francijos valdžia užgėrė pasiuntinę 45 tukstančių tonų milty Ispanijai. Tuo pačiu sykiu Amerikos valdžia siūnčia 3 milijonus šuolėlių kveičių.

Vilniaus Lietuvių Varpo Choras Gryžų į Vilnių

Kaunas.—Vilniaus lietuvių Varpo Choras išvyko į Vilnių. Jis buvo Lietuvoje priimtas su didžiuliu nuosirdumu. Koncertavo Kaune, Klaipėdoj ir dar keliose provincijos miestuose. Visuose Choro koncertuose buvo tiek lankytojų, kad jie netilpdavo į sales.

KRUVINI MUŠIAI KATALONIJOS FRONTE; LOJALISTAI ATKAKLIAI GRUMIASI SU ISPANIJOS UŽPUOLIKAIS

Estramaduroj Lojalistai Apsupa Penarroya

300 TUKSTANCIŲ FAŠISTŲ KAREIVIŲ, JU TARPE 100 TUKSTANCIŲ ITALŲ, VOKIEČIŲ IR PORTUGALŲ DESPERATISKAI VERZIASI PRIE TARRAGONA UOSTO.

Hendaye, saus. 14.—Ispanijos respublikos gynėjai atkakliai grumiasi su didėliam ir nepaprastai gerai ginkluotom fašistų jėgom Katalonijos fronte ir glaudžia karines žirkles aplink Penarroya zoną Estramaduros fronte.

Oficialis valdžios pranešimas tvirtina, kad jos kariuomenės apsupo Penarroya kasyklų distriktą iš vienos pusės ir apgula visą Penarroya-Belmez-Espiel zoną iš kitos pusės.

Katalonijos fronte lojalistai didvyriškai gina Montblanch miestelį, esamą prie Barcelona vieškelio ir skaitonom vienu iš svarbiausių strateginių punktų gynymai Tarragona provincijos uosto prie Viduržemio jūros.

Fašistai savo pranešimais sakė, kad miestelį vakar vakare paėmė ir lojalistų pozicijas įbrukė į sunkią padėtį. Tačiau valdžios pranešimai nepatvirtina fašistų žinias. Vėliai vakar išleistas karo ministerijos komunikatas dar vis teigė, kad miestelis lojalistų rankose, nors abi jo pusės nuolatiniai Italų bombarduojamos.

Anksči šį rytą išleistas valdžios komunikatas tvirtina, kad lojalistai atliko pozicijas, nežūrinai aršniausiu fašistų bombardavimui iš sunkiosios artilerijos ir orlaivų, ir atkartojimų tankų atakų.

Tas pats valdžios komunikatas praneša, kad nekuriuose Estramaduros fronte sektoriuose lojalistai atsiremia į desperatišką fašistų pasipriešinimą. Dėlto daleidžia, kad tuose sektoriuose fašistai bus susitukę sustiprinimomais, dabar atvežtais iš Afrikos ir kareiviams, gal buti atruktais iš Katalonijos fronto. Tačiau iš Katalonijos fronto fašistai mažai ką ištraukia. Jie užsispyrę priieiti prie Tarragona uosto. Fašistai čia turi suatruktę geriausias savo ir Mussolinio atsiųstas jėgas, skaitiję 300 tukstančių. Turi 600 orlaivų, 600 sunkiųjų kanonulių ir šimtus vienuolikos tūp tankų.

Tai praigrąškia karinė jėga. Prieš visai tai lojalistam tenka grumtis dangausia tik kulko svaidžiais. Lojalistam stinga sunkiųjų ginklų.

Liaudies valdžia pašaluso prie ginklo kelias vyrų klases. Paskui atsikaukė į katalonijiečių liuosonai stoti ir skubiai statyti fortifikacijos apgyviniui Tarragonai. Į valdžios atsikaukimą atsilepė visa Katalonijos liaudis. Tiklanti kariuomenėn eina į frontą, o kiti stoji darbam užfrontoj. Su didžiuliu pasišventimim vieni stoji gintis prieš sukiličius ir išsvetur atsitrenkusius užpuolikus.

Šį rytą fašistiniai sukiličiai puolėsi atakuoti lojalistų pozicijas Arlesa de Segre sektoriuje, centraliniame Katalonijos fronto sektoriuje. Bet lojalistai atakas atmūšė. Penkias priešio tankas sugadino ir vieną patėmė sveiką.

Francijos Parlamentas Išsirinko Komunistų Vice - Pirmininku

Paryžius.—Francijos parlamento vice-pirmininku ir vėl išrinktas komunistas Jacques Duclos; pirmininku išrinkta radikalas socialistas E. Heriot.

Francijos parlamentas turi šešis vice-pirmininkus. Antras ir trečias vice-prezidentais dabar išrinkta socialistai; A. Paulin ir F. Morin. Kiti trys vice-pirmininkai atiteko kitom kairiojom partijom.

Parlamente kilo smarkus bruzdėjimas prieš užsieninį ministrę George Bonnet. Jį vis atviriau kaltina pataikavimu naziam.

INDIJOS TRAUKINIŲ NELAIMĖJ 7 UZMUSTA, 49 SUZEISTA.

Calcuta, Indija.—7 žmonės užmušta ir 49 sužeista, kuomet tarpe Chichaki ir Hazaribag stočių nusoko nuo bėgų ekspresivn traukinys.

Naujasis Lietuvos Pasiuntinys Lenkijai Išvyko į Paskyrimo Vietą

Kaunas.—Sausio 6 d. išvyko Varšavon naujasis Lietuvos pasiuntinys Lenkijai Dr. Saulys.

TOM MOONEY SVIEKATA ESANTI GERŲJ PADĖTJ.

San Francisco, Cal.—Dr. Leo Elssner tvirtinimu, Tom Mooney sveikata esanti gerųj padėtj. Atsižvelgiant į jo amžių, tačiau reikės jo sveikatingumą tankiai patikrinti.

ORAS

CHICAGOJ IR APIELINKNĖJ—debesuota, mažai atmaina temperaturoj, gal snigs. Saulė teka 7:15, leidžiasi 4:43.

"VILNIS"

LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition in an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1453

Francijoj

Francijos parlamento pirmininku išrinktas radikalus E. Herriot, kuris ne visame kame sutinka su Daladieru. O kas dar svarbiau—Francijos parlamento vicepirmininku išrinktas komunistas Jacques Duclos.

Tuo tarpu reakcinė spauda ir reakciniai politikeriai vedė prieš J. Duclos isterišką šmeižtį kampaniją. Jų tikslas buvo izoliuoti komunistus ir užduoti dar vieng smugi laudies frontui.

Socialistų dienraštis "Populaire" rašo: "Duclos išrinktas parlamento vicepirmininku yra smugis Hitlerianai anti-komunizmui, kuris visomet buvo pretekstas, kad sulaukyti darbininkų pirmąžangą."

Nei Hitlerių, nei Daladier nepasiseks išstumti Francijos komunistus iš jų pozicijų francuzų gyvenime, kurias jie yra užėmę.

Francijos Darbo Konfederacijos, kurioj priklauso penki milijonai uniųstų, komunistai, ačiu savo darbu, yra taip įtakingi, kad su jais skaitosi net komunistų priešai.

Francijos laudies frontas nėra miręs, nežiurint už išdavyčių, kurias papildė Daladiero valdžia, nežiurint už svyravimų, kuriais pasidėjo socialistų vadovybė.

Daladier, kuris taip demagogiškai šūkavo prieš komunistus, kuris grąžino juos sutriuškinti, dabar pats priverstas repetuoti kiton kryptin. Ne viskas taip išėjo, kaip jis troško. Francijoj vis smarkiau ir griežčiau kalba prieš Berlyno-Romos-Tokio ašį. Francijoj vis aiskiau supranta, kokis pavojus jai grąžia iš Hitlerio partnerio Mussolinio.

Jau ikalbama, kad Daladier bus priverstas išsąžadėti savo vyriausio pabelininko G. Bonnet, kurį francuzai skaito labiausia atsakomingu už Munchio išdavystę.

Daladier kasę duobę komunistams, bet jį tą duobę gali ragožium įsiversti jo paties artimiausi sėbrai.

Mr. Dies Chicagoje

Chicago darbdavių asociacija surengė bankietį kongresmanui M. Dies. Ta asociacija yra opensąjuri tvirtovė. Organizuota darbininkų judėjimą jį pagavata prigrįdyti šaukšte vandens. Bet "demokratas" Dies yra jai mylimas svečias.

Chicago "Tribune" radio stotis maloniai transliavo kongresmano Dies'o oratoriją. Chicago "Tribune" yra akliiausis, reakcioniskiausis republikonų organas, bet "demokratas" Dies yra jai mylimas svečias.

"Daily Record" praneša, kad du žymūs vokiečių naziai buvo kaip ir korporalo gvardija pono kongresmano apsaugai. To pilnai pakanka, kad suprasti prie kokios kompanijos priklauso tas atspirašant demokratas.

Savo prakalboj p. Dies piktai ir bauriai burnoj prieš naująją dalybą, kurią jis vadina "regimentacija." Ypatingu piktumu jisai atakavo panele Perkins, Darbo sekretorę ir vieną iš artimiausių Rooseveltų pabelininkų. Jis atkartotinai reikalavo deportuoti Harry Bridges, Californijos darbininkų vadą ir kaltinti panele Perkins, kad ji neleidžia deportuoti Bridges'ą.

Pono Dies'o ir Chicago opensąjurių nagai nepasieks Bridges'ą, nes Californijos demokratija visai kitokia negu ta "demokratija," kurią atstovauja reakcinis republikonų pakalikas M. Dies.

Savo prakalboj tas vėlytas ir mėtytas kongresmanas žėlabnai skundėsi, kad aukšti Washingtono valdininkai sabotuoja jį "darbą." O jam, matote, reikia dar \$150,000, kad tęsti savo "tyrinėjimus." Tiek pinigų jis norj gauti iš kongreso.

Amerikos žmonėms, Amerikos demokratijai jo tyrinėjamai neverti nei lukšto supuvusio kiaušinio. Amerikos demokratijai jo "tyrinėjimai" yra žalingi. Jo pono komitetas dirba darbą, kuris naudingas opensąjuriams ir tokioms klikoms, kokias atstovauja "Tribune."

Sūsikite laiškus savo distrikto kongresmanams ir raginkite juos, kad Dies'o komitetui neskirtų nei sudulsiuo cento.

Filipinų Socialistai ir Komunistai

Svarbi ir džiuginanti žinia atėjo iš Manilos, žinia apie tai, kad Filipinų salyno Komunistų ir Socialistų Partijos susivienijo, susilėjo. Filipinų salų darbininkai ir sodžiaus biednumėn turės tiktai vieną darbininkiską partiją. Aiskū, kad jos autoritetas bus labai didelis. Didelė bus ir jos įtaka.

Vienybės konvencija įvyko Maniloj, 29-31 spalio, pereinatis metais. Prieš atidarant konvenciją, įvyko masinis susirinkimas, kuriame dalyvavo 5,000 žmonių.

Konvencijos obalsis buvo: "Už demokratinį frontą, už laudies teises, prieš reakciją, prieš japonų agresiją." Filipinų salyno darbininkų ir valstiečių partija griežtai nusistatius prieš japoniškų agresorius, kurie jau neslepia, jog nori įtraukti Filipinų į savo "įtakos sferą," tai yra, praryti.

Konvencijoj dalyvavo 272 reguliariški delegatai. Jų tarpe buvo \$5 moterys. Delegatai atstovavo dvylika provincijų, tai yra, beveik visą Filipinų salyną. Verta pažymėti, kad iš Pampang provincijos atvyko 57 delegatai socialistai. Broliškių delegatų buvo apie 400.

Filipinų prezidentas Quezon atsiuntė savo specialj atstovą Francisco Verona, kuris sveikino konvenciją prezidento vardu. Francisco Verona sveikino konvenciją ir pareiškė savo didelį džiaugsmą, kad komunistai ir socialistai ateina prie vienybės. Savo prakalboje jis atakavo reakcionierius.

Nuo Amerikos Komunistų Partijos konvencija sveikino James Allan. Varde Kinijos Kuomintangto konvencija sveikino Cobo Chan.

Kuomet prieita prie balsavimo, tai visi vienbalsiai pasisakė už vienybę.

Sveikiname susivienijusius Filipinų komunistus ir socialistus.

Nieko Neišmoko, Nieko Neuzmiršo

Iš Washingtono praneša, kad kongrese rengiamasi prie smarkios kovos. Republikonai ir konservatyviai demokratai vėl susivienijo. Šiuo kartū jie susivienijo prieš bedarbius.

Prezidentas rekomendavo, kad WPA darbas būtų skiriamas \$875,000,000. Tai nėra per daug. Faktinai tai yra per mažai.

Bet atstovų buto komitetas, kurį kontroliuoja Garnerio tipo "demokratai," pasisakė už tai, kad ta suma būtų sumažinta ant \$150,000,000.

150 milijonų dolerių yra dideli pinigai. Jei reakcionieriams pasiseks sumažinti ant tos sumos šalpos darbus, tai dėl to labai ir labai nukentės šimtai tūkstančių žmonių.

Bet nedemokratiškiems demokratams ir jų republikoniškiems partneriams rupi ne tik nusikriauti bedarbius. Jiems rupi pademonstruoti ir prieš Rooseveltą, kad parodyti, jog su jo rekomendacijom naujasis kongresas nesiskaito.

Jungtinių Valstijų majorų konferencija, kuriai vadovauja New Yorko majoras La Guardia, griežtai priešinga reakcionierių pasinomijū sumažinti šalpos darbus skiriamą pinigų sumą. Tam priešais ir Workers Alliance, kuris atstovauja Amerikos bedarbius. Tam priešinasi ir visa progresyvi Amerika.

United Press praneša iš Washingtono, kad kongrese kilis smarki batalija. Korespondentas numato, kad Roosevelt administracijos priešai bus didžiojuje ir nukriaus bedarbius ant \$150,000,000.

Administracijos šalininkai taip pat visu smarkumu rengiasi į kovą. Ar išdrys desiniejie demokratai pasirodyt visame savo nuogume? Išrod, kad jie nieko nepasimokino ir nieko neuzmiršo. Kokias nenauđidėjias jie daru pereiname kongrese, tokiais žada pasirodyt ir dabar. Jie vadovauji tik savo neapykanta ir didžturcijū interesais.

APŽVALGA

TURĖTŲ PASIMOKINTI IS FRANCIJŲ.

D. Daugirdas, "Lietuvos Žinių" korespondentas Paryžiuje, štai ką rašo apie Francijos socialistų nusistatymą taikos ir demokratijos klausimais: "Blumas kviečia partiją pasisakyti be sąlygų už krūtų gynybą prieš visokią agresiją, kuri grėstų Europai integralumui ir jos politinei nepriklausomybei.

Tame klausime partija negali sutikti su jokiomis concessionsim, neturi nusileisti prieš jokus grąsinimus ir turėtų kiltus reikalui kvesti taiką į karą. Iš to pasisakymo seka, kad partija šiuo metu turi pasisakyti už ginklavimuisi ("Nacionalio žymiosis techninio aparato veiksmingumą pakelti iki aukščiausio laipsnio" - sako Blumas). Bet ir to neužtenka. Francuzija negali gintis viena, Tautų s-gos kolektyvinis saugumas šiuo metu neveikia. Aktina simpatija didijū demokratią, kaip, pavyzdžiui, Amerikos Jungtinių Valstijų, tuo lahai nudingai, bet neužtenka. Tuo būtinu yra sudaryti savitarpės pagalbos paktus su tankinomis valstybėmis. Tos rusiės paktai, risti Francuzijai lygiai kaip risti ir jos sąjungininkus. Paktai tuoj pravaliu ir prancuzų socialistams bei jų pastatytai vyriausybei. Tuo paktū pirmom vietom Blumas stato paktą su Sov. Rusija."

Iš Francijos socialistų turėtų pasimokinti kitų tautų socialistai. Turbut niekas negincius, jog dėka socialistų ir komunistų geram nusistatymui ir sudarymū laudies fronto, Francijos faszizmas negalėjo įsivyrauti. Ir jei ligiau socialistai ir komunistai laikysis iš vieno, faszizmas toj šaly neįsigalės.

Lietuvių socialistai Ameriko, ypac kurie seka P. Gri-gaitį, kaip tik priešingai nusistatę. Lietuvos klausimu, jie nepriklausomybės gynybą skaito nesvarbiu reikalu, iki valdžia nėra tokia, kokai jie nori; jie taipgi priešingi, kad Lietuva dėtusi su taikos palaikytojais ir prieš agresiją kovojančiais kaimynais.

Turėtų pasimokinti kitų tautų socialistai. Turbut niekas negincius, jog dėka socialistų ir komunistų geram nusistatymui ir sudarymū laudies fronto, Francijos faszizmas negalėjo įsivyrauti. Ir jei ligiau socialistai ir komunistai laikysis iš vieno, faszizmas toj šaly neįsigalės.

Lietuvių socialistai Ameriko, ypac kurie seka P. Gri-gaitį, kaip tik priešingai nusistatę. Lietuvos klausimu, jie nepriklausomybės gynybą skaito nesvarbiu reikalu, iki valdžia nėra tokia, kokai jie nori; jie taipgi priešingi, kad Lietuva dėtusi su taikos palaikytojais ir prieš agresiją kovojančiais kaimynais.

Lietuvių socialistai Ameriko, ypac kurie seka P. Gri-gaitį, kaip tik priešingai nusistatę. Lietuvos klausimu, jie nepriklausomybės gynybą skaito nesvarbiu reikalu, iki valdžia nėra tokia, kokai jie nori; jie taipgi priešingi, kad Lietuva dėtusi su taikos palaikytojais ir prieš agresiją kovojančiais kaimynais.

MARGAME SVIETE

Kretingoje, kaip informuoja kunigiskas "Zemaičių Prietelvis", yra šventovė, su daugeliu šventų dalykų: "Garsi Kretingos šventovė yra visoje Lietuvoje. Senas, bet garsus ir gyvas pranciškonų vienuolynas. Moderniška gimnazija nuosavose patalpose. Gražūs šv. Antano Namai. Jie amerikoniški, nes turia gražiai išdekoruotą kopylėte, salę, kilm, moderniską spaustuvę ir kt. Pranciškoniai turia puikiai vedamą ukę. O ar teko kam girdeiti apie tokį gaidį, kuris būtų brongesus už 500 tū? Tai galima ne tik girdeiti, bet ir matyti. Kretingoje, pranciškonių pavyzdiniame vištų ukyje."

Kretingos pranciškoniai turėtų buti geru pavyzdžiu visos Lietuvos kunigams ir zokoniukams. Vištų auginimas yra naudingas darbas. O pavyzdingas vištų auginimas dar naudingesnis.

Lietuvos jaunatietviai yra patys ariaisi faszistai. Net ir "Naujienu" bendradarbis skaito jaunuosius-tautinukus, jaunatietivius, griežtesniai faszistais, o budamas jų tarpe jis juok žino. Bet štai socialistinij "Naujienu" redakcijos narys A. Valvada kviečia jaunatietivij chorą

Geras Francijos socialistų nusistatymas ir palaiko jų partiją skaitinga, masine, kuomet blogai nusistatę kitose šalyse socialistai smarkiai aplūžo, krinka.

Francuzai socialistai ir žalingoju pacifizmo kratosi, p. Daugirdas sako: "Blumas daro ir tolimesni žingsnių iš aukščiau reikalaujamos politikos. Socialistai, bent Prancuzijoj, iki šiol per daug dėjo svorio ant savo taikingumo ir maldėsi taikos dievams, tuo sudarydami ant atmosferą, kurioj Muncheno susitarimai taikos priimami, kaip kaž koka pergale."

Stojimas už taiką bile sąlygomis nėra darbinikišką kas nusistatymas, negi tai progresyvi politika. Butų praigaštis francuzams nesipriešinti Vokietijos ar Italijos faszizmui.

Taiigi, ir ginklavimuisi neįvadina galima ir reikia priešintis.

Yra ir Francijos socialistų tokių, kurie savo pacifizmu daeina iki to, kad padeda demokratijos priešams. Tą poziciją laikė ir gynė P. Faure, partijos sekretorius. Ji betgi buvo atmetama didėle dauguma balsų.

Francijos Socialistų Partijoj buvo ir trockistų grupė, bet ji prašalinta. Dauguma Francijos socialistų vadovybės ir milžiniška dauguma narių palaiko tą politiką, kurią Blumas dėstė ir gynė partijos suvažiavime.

Dėka vieniam socialistų ir komunistų veikimūj parlamente, Daladier gavo taip menką daugumą balsų, kad jis nedrysta savo politikos toliau vykdyti, nes bijo savo ministerijos griuvimo. Jau ir taip jis nori atsikratyti užsienio reikalų ministerio Georges Bonnet (Zorž Bonnet), kuris yra pats reakcioniskiausias visam k a b i n e t e, kuris, sakoma, Chamberlaino reikalavimu įsirigino į ministeriją. Chamberlaino politikai susmukus, ir Daladier mesias Bonnetą už tvoros.

Dėka vieniam socialistų ir komunistų veikimūj parlamente, Daladier gavo taip menką daugumą balsų, kad jis nedrysta savo politikos toliau vykdyti, nes bijo savo ministerijos griuvimo. Jau ir taip jis nori atsikratyti užsienio reikalų ministerio Georges Bonnet (Zorž Bonnet), kuris yra pats reakcioniskiausias visam k a b i n e t e, kuris, sakoma, Chamberlaino reikalavimu įsirigino į ministeriją. Chamberlaino politikai susmukus, ir Daladier mesias Bonnetą už tvoros.

Amerikon ir žada rengti jam maršrutą. Kokin čia keistenybė? Tai ne keistenybė. Nabašninkas E. V. Debs darui pa juokdavo pelenagorū "meiškuną" taip: "Kada išnaudotojas pamato gražų medį, jis tuoj nori išmatuoti kiek lumberio iš jo butų." Taip ir su "Naujienu" štabu. J viską jie žiuri iš vieno taskaregio: kiek naudos jiems bus. Jei atvažiuotų jaunatietivij choras, būtų parengimū, reiktų garsinimū, butų įeigū.

Pranciškonių laikraštis "Sursun Corda" saka: "Nehukite bailiai susirūpinę savo gyvybę, ką valgysite, ne savo kunu, kuo vilkėsite. Ir nesakykite: Ką valgysite, ar ką gersime, ar kuo apsidengsim? Nes visų tų dalykū laikai jiemsokio pagonytys. Taiigi, jei kokite visuripima Dievo karalystės ir jos teisybės, o visa tai bus jums pridėta."

Nežimu ką jūs manote, bet man atrodo, jog tarpe lietuvių kunigų retas kuris ne pagonis, nes juk visis savo kunu gerai aprūpinę.

Garsus tėvo negarus sunus, Vyt. Širvydas, skundžiasi:

SU GERAI PASISEKIMAI PASIŠEKE "VILNIES" VAJŲ

Kurie Daug Dirbo Del Dienraščio Su Džiaugsmu Biskj Pasilsės, o Kurie Nedirbo, Turėtų Dabar Pasirūpinti Gauti Skaitytųjų "Vilniai".

Ir prisiminti nereikėtų, jog žmonės visur skundžiasi pasunkėjusiais laikais. Kaip prađėjome "Vilnies" naujų skaitytųjų ir prenumatų panaujinimo vajų, tai manėm, kad bus daug sunkiau dirbti, negu 1937 metais ir velkiausia bus rezultatai t a i menkesni. Bet pasidarbavus pirmutines vajuas savaites, tuoj pajutome, kad "Vilni" plati lietuvių visuomenė daug plačiau megiamai skaito ir vajuas eis gerai.

Suskato draugės ir draugai dirbti Chicago metropolijoje ir provincijoj. Automobilij, anglų kasyklų ir plieno industrijos miestuose pasoko ant kojų desėtkai draugij ir draugų darbuotis darbinikiškios spaudos platinimui. Šiandien galime pasidžiaugti, kad vajuas buvo dikciai didesnis ir pasekmingesnis už perykštį. Virš 900 punktu šiemet daugiau, negu pernai gauta: Pernai buvo 36,009 punktai, o šiemet turim 36,925 punktus.

Chicago Daug Jėgos Parodė. Musų vajininkės-vajininkai daug dirbo ir atstisėjo pirmoj eilėj. K. Abekienė turi 5,536 punktus, A. Zikienė 3,247 punktus, ALDL 104 kuopa (M. Sakalienė, O. Jukubauskienė ir kiti) 1,409 punktu; Jagminienė, Drobienė 1,213 punkt.; G. Praku-pas 1,088; A. Dočkienė 780; Puodžiunas 663 ir DLS 53 kp. vajininkai: A. Deikienė, Salaveičkienė ir L. Palsukienė—298.

Dar yra keliolika Chicago vajininkų, kurie po mažiau gavo. Viso chiegiškių vajininkai turi 14,865 punktus. Vadinasi, daugiau negu trečdalis punkty eina chiegičių kreditui.

Labai puikiai pasidarbavo po Chicago, tai Detroitas. Ten mus vajininkai: Urbanas, Nausėda, Varaneckienė, Budginienė, Gugas, Zemaifis ir kiti gavo arti 3,000 punkty. Jie buti galėję biskj daugiau padirbti ir du kartū tiek punkty gauti, nes "Vilnis" Detroito turė labai daug skaitytųjų.

Trečia kolonija, tai Clevelandas. Čia randam aukštos garbės užsitarnavusį draugą Jonelį, 1,359 punktai. Nežinau, kiek draugas Jonelė gavo tulkos iš kitų vilniečių, tačiau galima žymėti, kad ten buvo galima gauti per du tūkstantčius punkty per didesniu kitų draugų ir

"Sandarčiaiškai nepatenkinti savo organizacija, tautininkai savo kltiubu ir sąjunga, visi tautinės svorės turiai nepatenkinti reikalais SLA organizacijoje, jaunimas organizuojasi kas san j savo organizacijas, visuomenė paliko šalta Tautinei Tarybai." Kaip toj dainoj: "Ne pačios, ne marčios, kas gi vargšą pabučiaus."

Gerai, kad pas lietuvius nėra konfliktų komunistų tyrininkimū, nes čia butų gerus komunistams kaltinamas. **Birbilas.**

draugių rupestingumo. Vienas draugas Jonela, aiskū, negalėjo visokį atlikti. Kiek jis atliko, tai reikia pasakyti, jog gerai pasidarbavo dienraščiai.

Tenka pažymėti ir padaryti kontrastas tarp Clevelando ir Rockfordo. Čia yra tik viena penkta dalis tiek lietuvių, kiek Clevelande, o draugai: Petrokas, Slavinskienė ir Lawdanskas gavo daikte 1,448 punktus. Kaip matote, rockfordiečiai pranekė mus garsūj Clevelandą. Žinoma, kad "Vilnis" turi tris kartus daugiau skaitytųjų Clevelande. Vienok vajuas rezultatai to nerodo, o nerodo, nes nebuvo tiek dirbta kiek reikėtų ir kiek dirbo rockfordiečiai.

Apie Grand Rapids tenka pasakyti, kad čia pasidarbuota gerai. Draugai Adams ir Dauska gavo 1,031 punktus, bet butų dvigubai didesni vajuas rezultatai, jeigu talkininkai būtų istiesę ranką tiem dviem veikėjams.

Siemet "Vilnies" vajuas silpniausios vietos, tai Westville, žinoma, palyginant su perykštem p a s e k m e m, Waukegan ir Kenosha. Visai nereikia suprasti, kad tenai butų musų skaitytųjų skaičius sumažėjęs. Visai ne, bet siemet mažiau gauta naujų skaitytųjų, negu pernai ir neišrinkta iš visų prenumuotojų pasinaujinimai dienraščio. Žinoma, tas reikės tuoj vajuas užbaigimo padaryti.

Drg. L. Pruseikos vajuas rezultatai šiemet gauseni ir už perykštį. Daug gauta naujų skaitytųjų ir panaujinta tie, kurie pernai užsirašė. Viso "Vilniai" iš Pruseikos maršruto atėjo per tūkstantj dolerių.

Beje, reikia pažymėti, kad drg. Kikienė, Springfielde, labai gražiai pasidarbavo "Vilniai". Minkštųjų anglų apielinkėse vajuas reikalais lankėsi F. Abekas ir buvo puikūs rezultatai, gauta arti 900 punkty.

L. Jonikas važinėjo po Michigan valstiją irgi gražiai pasidarbo. Viso pro viso mus šių metų vajuas, nežiurint ekonominių pasunkėjusių laikų, buvo geresnis, gausesnis už 1937 m. vaju.

M. A. Šešupis.

FRANCIJOS VALDZIA NEPASITIKI CHAMBERLAINU

Paryžius. — Nors premieras Daladieras ir jo ministeris Bonnet išliko susitarę su Chamberlainu ką jisai galį kalbėti ir žadėti Mussolinui, bet dabar kai Chamberlain nuyko į Romą, francuzai nerimsta. Jie mano, kad Londono politinis vijunkas vistiek su Mussolinu sukalbais prieš Franciją.

ITEIKIAMI VVS-GOS SKYRIŲ LIKVIDACINIAI PRANEŠIMAI

Kaunas.—Paslarosiomis dienomis policijos pareigumai VV-sgos skyrių pirmininkams [teikiniąja raginimus likviduoti VV-sgos skyrius ir perduoti jų turinį turijū policijos žinion. VV-sgos Ukmergės apygardos komitetas ir miesto skyriai tokias pranešimus jau gavo.

Mokslo Dalykai ir Marguynai

Indijonų Mokykla

Santa Fe, New Mexico, yra pavyzdinga indijonų mokykla, kurioj mokinasi apie 400 indijonukų, berniukų ir mergaičių. Ta mokykla jokiū būdu negali sutilpti viename name. Namų yra gal koks dešimtis. Toj mokykloj ne tik mokina rašto, aritmetikos ir istorijos. Joje mokina fermeriauti, kalviauti, šiaučiauti. Joje mokina piešti, išdrožinėti įvairius dalykėlius iš medžio, austi, puodžiauti, dalydžiauti.

Jonų menas, kaip bandoma atgaivinti jų senoviniai papročiai ir dainos bei šokiai. Jis man atsakė, kad apie politinės ir kitokios apsvietos darbą, kokis dabar varomas Meksikos indijonuose jie toj mokykloj nieko nežino. O tai labai blogai.

Man pasakojo, kad indijonukai ne tik geri amatininkai ir piešėjai, ne tik geri išdrožinėtojai, kurie iš medžio padaro daug meniškų dalykėlių, bet taip-pat ir dideli muzikos mylėtojai. Daugelis jų mokosi dainuoti, daugelis ima lekiąs ant įvairių muzikalių instrumentų.

Iš Santa Fe radio stoties KRQA kas ketvirtadienis transliuojama indijoniškų dainų programa. Programą pildo Santa Fe indijonų mokyklos mokiniai.

Ši mokykla jau 48 metai kaip egzistuoja. Iš sykio ji buvo mažiukė. Norinčių mokyties buvo labai mažai. Dabar mokykla labai išplėsta ir kas metai vis labiau plečiamą. Mokyklą pabaigę indijonukai išmoksta vienokio ar kitokio amato, išsilaviną kaip gi gerai technikai ir apsišarvoja mažesniu ar didesniu žinojimu.

Šioj mokykloj sugabenta indijonukų iš įvairių valstijų, bet daugiausia jų paeina iš pačios New Mexico, paskui Arizonos. Trečią vietą užima Oklahoma.

Indijoniškas jaunimas, sugabentas ton mokyklon, paeina iš dešimties atskirų genčių (tribes). Gabiausi jų tie, kurie priklauso Navajo gentei.

At ne keista, kad indijonai, pirmutiniai Amerikos gyventojai, nėra šios šalies piliečiai. Bent New Mexico ir Arizonoj jie neturi teisės balsuoti. L. P.

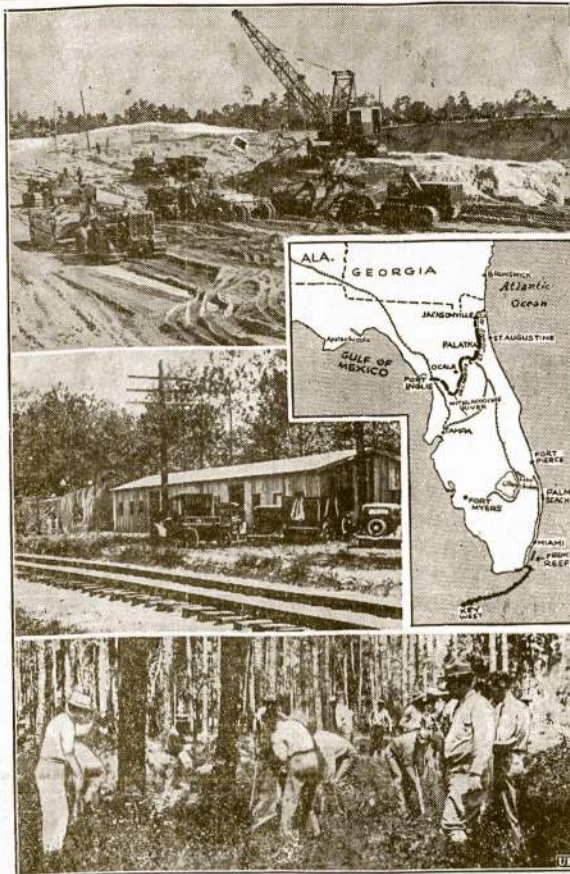
Radio Šautuvas Atomų Skaldymui

Senai mokslininkai deda pastangas išradimui instrumentu atomų skaldymui. Kiek pirmiau buvo pagaminta elektros instrumentas, mokslininkai vadinamas šautuvu "del atomų suskaldymo." Atomas pasisekė perskelti. Tačiau to instrumentu operavimas labai brangus, nes daug elektros reikalauja ir jis pavojingas operuotojui, gali sužeisti.

Kiek laiko atgal Uthica, N. Y., Cornell Universitete padarė radio šautuvą, kurio vamzdis yra 8 pėdų ilgio ir diametras 6 colių storumo. Profesorius Lloyd P. Smith darė bandymus. Sako buvę geri rezultatai. Atomo perskėlimas eina gerai, pavojaus operuotojui nėra. O tojo aparato pagaminimas lešuoja tik \$7,000.

Taigi, atomo perskėlimo srityje didelė pažanga padaryta.

GAL UŽBAIGS SENAI PRADĖTĄ DARBĄ

1935 metais Jungtinių Valstijų kongresas paskyrė \$5,400,000 iškasimui kanalo skersai Florida. Siam žemlapyj įsai pažymėtas juodu brukiui. Prasidecia ties Jacksonville, Flo., ir turėtų įtekti Meksikos įlankoj, prie Port Inglis. Kanalas turėjo eiti didelį dalį St. Johns upės vaga. Iškasus kanalą sutalpintų 21 valandų laiko laivam plaukiojantiems tarpe šių dviejų portų ir daugybės nelaimių. Kaip dabar yra, laivai turi plaukti aplink Floridos "koją", kur ne tik jurų dugnas pri-

kaišytas aštriom uolom, bet dažnai pasitaiko uraganai ir sudaužo didžiausius laivus. Apart to, atsitikime karo kanalas būtų neapskamos vertės apsigimnio atžvilkiu. Bet kongresas trys metai atgal atsiskakė paskirti dar \$12,000,000 laigimui darbo ir šiu šandien tebestovi tik pradėtas. Veikiausiai šioj sesioj paskirs reikalingą sumą šesimui pradėto darbo. Siam atvaizde, viršuje ir apacioje matosi kanalo kasimo procesas 3 metai atgal. Viduryje — atvaizdas administracijos raštinės, kuri stovi dabar tuščia.

Užpatentavo Saulės Spinduliais Varomą Mašiną

Dr. Charles Greeley Abbot, Smithsonian Instituto sekretorius, kuris išrado inžiną saulės spinduliais varomą, ir kuris taigi išrado saulės spinduliais kaitinamą indą valgių virimui, savo išradimus užpatentavo. Patentu numeris 2,133,649.

Dr. Ch. Abbot išradimas įdomus, nes jis išimtinai priklauso nuo saulės spindulių. Tas aparatas įkaitina praplaukiantį per jį vandens ir gamina garą. Garas varo inžiną-lokomotyva. Taigi tas aparatas, tik kitaip pritaistas, duoda karštį maisto virimui, kepimui ir panašiai.

Tačiau tas aparatas geras tik kai saulė giedraiai šviečia. Užėjus debesiam, apsiniaukus, atėjus nakčiai jis veikęs turi apsisotiti, nes nėra saulės karščio. Tai panašus dalykas, kaip vėjinis malunas, kaip yra vėjo gali malti už energiją nemokant nei vieno cento, bet sustojus vėjui ir

Greit Fotografuojantis Aparatas

Armour Technologijos Institute pasisekė ištobulinti greit—į vieną milijoninę sekundos dalį—fotografuojantį aparatą. Daryta bandymai fotografavimui iš šautuvo paleista kulka. Rezultatai patenkintai. Kulka, kuri eina 1,000 pėdų į sekundą, gražiai pasisekė nufotografuoti.

Šio aparato ištobulinimas turi didelės svarbos judžių industrijai, nes įvairių daiktų greitus judėjimus bus galima be bėdos ir aiškiai nufotografuoti.

Be to, išradėja mano, kad tos rusišs aparatas bus naudinga ir fotografuoti smarkiai einančias mašinas pastebėjimui techniškų trukumų bei sugedimų, ko gryn akies žvilgsniu negalima pamatyti.

visas darbas nutruksta. Nors Dr. Abbot išradimas svarbus, bet abejotina, kad jis būtų pritaikytas industrijai šalies gyvenimui.

Stiklą Padarys Visiškai Nematomu

General Electric Laboratorijos darbuotoja daktarė K. Blodgett išrado naują varnišų, chemišką skiedinį, iš kurio pasidaro plonytė filmukė. Tą varnišų užtepus, tarsi kokia visiškai pramatoma o ma skurute užtraukus, stiklas pasidaro 99 nuosimčių pramatomas. Dabar ir geriausias stiklas tik 92 nuosimčių pramatomas.

Dabartinį stiklą gali matyti, kad jis yra naujai gamintas, tuo varnišiu nuteptas, stiklas visai darosi nematomas.

Naujas stiklas ne tik kad pilnai prašviečiamas, bet jis neblygja prieš saulę. Paprastas stiklas prieš saulę blizga.

Numat daug naudosis iš naujo stiklo akinų gaminiui. Dabar nors ir geriausias stiklą nešiotum, o vistiek jis tik 92 nuosimčių šviesos praleidžia. Naujas stiklas praleis 99 nuosimčių šviesos. Kitaip pasakius, nors žmogus neišs stiklus, bet jų

DELKO VILNIUS DIDELIU IŠAUGO

Kiekvienas didelis, ypač senas miestas, turi kokią nors gražią legendą; kai kas ir tiki toms legendoms. Bet kiekvieno didelio miesto priešastys yra medžiaginės. Bostonas yra senesnis kaip New Yorkas, bet New Yorkas turi geresnę natūralią prielauką, geografiniai geresnis susisiekimo su Europa punktas, delto jis ir išaugo į šešis dydidesnį miestą.

Detroitas senesnis už Chicago; Detroitas jau buvo šokišs tokis miestukas, kuomet Chicago vietoj buvo dar tik Dearborn Fortas, bet Chicago didesniu miestu išaugo, nes geografiniai geresnėj vietoj susisiekimui su vakarais, ypač šiaur-vakarais, delto čia susikūrė geležkelių centras ir miestas į trumpą laiką išaugo. Detroitas buvo mažai žinomas iki automobilijų industrija pradėjo bujoti.

Dabar apie seną Vilnių.

Vilnius, palyginus su Europos miestais ir kaipo ne prielauka, tai pusėtinai didelis miestas. Prieš pat karą jau turėjo rodos 250,000 gyventojų.

Vilnius turi savo legendą, bet ji neatitinka tikrovės. J. V. Narbutas, "Musų Vilniuje", išskaičiuoja šias sąlygas Vilniaus išaugimo ir praliekimo savo kaimynų: "Brasta per Nerį yra labai svarbi priešastis įsikuriam Vilniaus miesto, bet taip pat svarbią reikšmę turėjo ir kitos topografinės sąlygos, kurios padarė Vilnių Lietuvos sostine.

"Neris per Berezinę ir Svisloločą jungia Dniepro upyną su Baltijos jura. Sauskeliai yra sureję su upėm ir tęsiasi nuo Minsko, Krėvės, Ašmenos ir Medininkų kryptimi prisitariama prie Neries, paskiau vėl nutolsta į Trakų ir Žiezmarijų pusę. Jeigu paaism ir rankas žemėlapij ir sujungsime trumpiausiu keliu Minską su Kaunu, pamatysim, kad gautoj linija perkerta taip vadinamą Vilniaus topologinę vinį. Topologinėmis vinimis vadiname vietas, kur upės staigiai pakeičia savo kryptį. Kaip tik ties Vilniu Neris keičia kryptį, darydama V raidės formą, iš paryčia susuka savo vagą į šiaurės vakarus.

"Sauskelių arterija taip pat pasiekia Nerį prie Vilniaus. Tas nulėmė, kad Vilnius tapo svarbiu prekybos centru, nes prekės atgabentos į Vilnių galima buvo vežti Nerim į Baltiją, o iš Vilniū nematysi apart rėmų. Iš kitos pusės, žmogus nesijaus, kad jis turi prieš akis stiklus. Tiesa, ir dabartiniai stiklai pripriput nepastebimi, bet visgi jie nepraleidžia pilną šviesą. Naujo išradimo receptą slepia, nesako iš kokių elementų tas varnišius susideda.

nias—sauskeliais į Dniepro upyną.

"Sutapimas vandens kelių su sauskelijų tinklu ir susikcentravimas vienoj vietoj davė impulsą steigti čia sodybą ir pakelti tą sodybą į valstybės sostinę.

"Savaime aišku, kad lengvas persikėlimas per Nerį brasta turėjo reikšmę prekybinių santykių užmezgime tarp kairiojo ir dešiniojo Neries kranto gyventojų. Lengvas persikėlimas į kairįjį Neries krantą topologinė vinies plote jungė ekonominiai Vilniaus sodybą ir kairiojo Neries kranto prekybos kelius su dabartinės Lietuvos plotais.

"Į šiaurų lygiagrečiai Neries tęsiasi vandens kelias iš Polocko iki Sventosios. Galima plaukti nuo Dauguvos Dysna į šiaurų, į ežerų ir pelkių plotą, paskiau į Ukmergę ir Kauną. Tuo keliu galima buvo pasiekti iš Kauno Polockas. Dar Jogailos ir Vytauto laikais tuo keliu buvo susisiekiama. Jogaila atidavė Tauragnų miestelį Vilniaus vyskupijai (1387 m.), o jis turėjo didėles pajamas iš muitų minėtų vandens kelių.

"Ežerų plotas tarp Vydžių ir Tauragnų buvo turtingas žuvisim, žvėrimis ir miško produktais ir ekonomiai orientavosi į Dauguvos ir Polocko pusę arba—Nemuno ir Kauno.

"Zeimena, tekėdama nuo tų plotų į pietus iki Neries ir Vilniaus topografinės vinies, jungė Dniepro ir Baltijos vandens tinklus, kuriais cirkuliavo įvairios prekės.

"Be abejo, prekyba pietėsi ir didėjo ramiais laikais ir silpnėdavo karų ir neramumų laikais. Bet reikia atminti, kad pirklys rizikuoja vida, kada jaučia pelną. Prekyba didžioju keliu nuo Dniepro iki Nemuno žiočių, kaip rodo archeologinės iškasenos, niekadoms nenustodavo, ejo jau akmens ir bronzos gadyneį, nuo pat Romos laikų, kas davė pagrindą archeologui Jakobsonui pabrėžti didelę Neries ir jos apielinkių reikšmę, kaip "Durchgangsland".

"Net Lietuvos su kryžiuočiais karų laikais prekyba nesustodavo ir pirkliai buvo praleidžiami vienuj ir kitų. Druska, cukrus, metalo išdirbiniai, šilkas, gyvulinai, papuošalai, šilkas ir drabužiai cirkuliavo nuo Baltijos iki Dniepro ir Juodųjų marių.

"Nė tik plotai dešiniojo Neries kranto buvo ekonomiskai susiję su Vilniaus vinimi, bet ir kairėjį Neries pusę Gardino, Naugarduko, Lydos, Ašmenos, Kijevo ir k. žemės gravitavo į Vilnių.

"Aukštutinis Nemunas formuojasi pusracio kreiviosios, kurios apima Naugarduko ir Gardino žemes ir eina į Kauną. Sauskeliai, einą lygiagrečiai upių, nebūtinai turi daryti tokias pat (Tąs ant ketvirto puslapio)

Tom Mooney Išlaisvinimo Dramatiškas Momentas

(Pradžią trečiadienio laidoj)

K. B. KAROSIENE

Vėliau, kuomet darbo unijų vadai sveikino Mooney, jis pareiškė: "Aš gavau laisvę su unijos ženklu. Jokios kitokios nebūčiau priėmęs".

Ką Darbininkų Spėka Gali Nuveikti. . .

Šis Mooney išlaisvinimas parodė ką darbininkų spėka gali nuveikti ir ką galėtų nuveikti, jei darbininkų klesma mokėtų vienigai veikti.

Mes Kalifornijoje šiuose rinkimuose laimėjome daug, mes vėkime vienigai. Nors ir čia darbininkai išsiskyrė į atskiras unijas, nors nesykį ėjo kovą tarp CIO ir ADF, bet atėjus rinkimams nusitarė, kad reikia pakeisti valdžios viršunes progresyviškai, ir nežūrint, kad net Wm. Green įsakė savo organizacijos vienietim balsuoti už buvusį republikono gubernatorių Merriną, niekas nepasitė į šio kymo. Visos unijos darbuotojai išrinkti guib. Olson, Olsons jau pradėjo gerą darbautę. Kiti manė, kad Mooney reikalus bus atidėtas, kad bus lokijų kliefų. Vienok gubernatoriaus prieš rinkimus pareiškė žodžiai, jog jis "išlįsins, kad Mooney nekaltas", ir suteiks jam laisvę, jau išspildė. Duodamas išlaisvinimo dokumentus jis pareiškė:

"Aš noriu, kad tu žinotum Tom, jog aš ne tik esu įsitikinęs, kad tu esi nekaltas, bet aš tikiu, kad tavo gyvenimo troškimas buvo pagelti darbininkų klesai ir pagerinti vargų buklę, per solidarumą darbininkų klesos. Suteikdamas šią bausmės panaikinimą Tom Mooney, aš žinau, kad Warren K. Billings buvo įkalintas ant tokių pat liudijimų. Todėl aš jaučiu, kad mano uždutis patarti vyriausiam teismui, kad kuomet Billings priduos apeliaciją peržiūrėti, kad jo apeliacija būtų priimta ir kad vyriausias teismas rekomenduotų jam bausmės dovanojimą".

Kad Billings buvo du syk nuteistas, tai Kalifornijos įstatymai nusako, jog vyriausias teismas turi rekomenduoti dovanojimą pirmą negu gubernatorių gali.

Bus daug rasyta, daug kalbės apie Mooney išlaisvinimą, bet netuomet neturime užmiršti, kad faktiniai tikti apytenčias veiklinas organizuotų darbininkų tauti atliko.

Mooney Kaipo Laisvas Piliėtis Aplanke Savo Sadržaug Warren K. Billings.

Tik spėjus apie šitį legislatūros butį, kur įvyko jo išlaisvinimo susirinkimas, jis turėjo skubintis pietus ir išvyko į Folsom kalėjimą.

pasimatyti su Billings. Jisai turėjo priėmęs peticiją vyriausiam teismui rekomenduojančią bausmės dovanojimą ir tuo pat sykiu gavo Billings parašą po ją. "Aš taipgi esu nekaltas... taip ilgai kaip aš esu įkalintas, toji didelė neteisybė ir klaida nėra pilnai atitaisyta," pareiškė Warren K. Billings, kuomet jis klausėsi per radio Mooney išlaisvinimo eiga.

"Tomas sulaukė to, kas jam priklausė. Aš labai tuo džiaugiuosi. Šitas Mooney-Billings klausimas dar nebaigtas kol aš esu kalėjime. Aš esu visai nekaltas ir kol nebūsiu paluostotas, tai niekas negali jaustis, kad šis klausimas baigtas".

Billings buvo labai smagus, kuomet Olson pareiškė darbuosis jį paluostoti.

Kuomet Mooney nuvyko asmeniškai tik už poros valandų po išlaisvinimą, Billings buvo labai patenkintas.

Mooney Išlaisvinimo Bankietas. Sausio 7 d. Sacramento turėjo įvykti miesto sodo prie valstijos namo, didelis bankietas, susirengtas valstijos darbininkų asociacijos, priėjimui naujo gubernatoriaus. Tai pirmą syk tokių įvykių buvo planuojamas ir rengiamas. Buvo priengta dėl 50,000 žmonių valstij valgis (baucue). Šis bankietas tapo Mooney kalėjimo bankietu, nes visi tik kalėjimo ir sveikino Mooney.

Mooney Pasidino Rožų Ant Motinos Kapo.

Sausio 8 d., tai kita istorinė diena ne tik San Francisco, bet visose Jung. Valstijose. Anksčiau Mooney ir karavanas mašinos, net 40, paslėdo iš Sacramento linkui San Francisco.

Jie pasisuka linkui M. Tamalpais kapiūni, prie San Rafael, kur palaidota jo motina. Ji pragė palaidoti tenai, nes tos kapiūnėjimo ir kalėjimo pilki murai matosi. Kuomet Mooney motinai mirė, jam nekėjo jos matyti. Ji buvo grabe nuvežta prie kalėjimo vartų, bet nekėjo jam ten ten jos matyti. Dabar jis susėjo prie jos kapo ir pasidino rožę. Mooney sakė:

"Viso pasaulio darbininkai žino kiek ji perkenčė, nes ji daug apkeliauja mano laisvės įieškodama. Kadangi darbininkai suprato jos kančias, mano šiandien lengviau prišiminti. Aš sakau tau, brangi motinė, tavo atminnis bus man brangi ir bus brangi milijonams tų, kurie tavo brangi ir kurie tau atjaunė".

Mooney Gryžta į Namus—San Francisco.

San Francisco. —Tame miest susirinkimas, jis turėjo skubintis pietus ir išvyko į Folsom kalėjimą.

bos metimą, šiandien didelė, spontaniška paroda — paroda daug didesnė kaip karinės ruošės paroda 1916 metais. Minia sveikina Mooney gryžantį namo. Sveikina jį kaip darbininkų vadą, kurio tvirtos valios nesulaužė ir 22 metai kalėjimo.

Kiek žmonių susirinko sveikinti išlaisvintą Tom Mooney, sunku pasakyti. Dar anksčiau rytmetį unijistai rinkosi prie Embarcadero gatvės, kur miestas prasideda, tai yra, San Francisco uostų gatvė. Išvakaryj laivakroviai ir sandėlių darbininkai savo unijos svetainėje tarėsi kaip padaryti įspūdingą parodą. Šioji paroda labai greitai buvo suarušta. Tik ketverge paskelbta publiškai, kad bus demonstracija. Daug unijų susirinkimų tam laikotarpij nevyko. Todėl reikėjo greitai ruošis, planai sudaryti, kad ši paroda turės būti tokiu planu kaip buvo Darbo Dienoj rugėžio mėnesij. Maršas bus po 8 į eilę. Brinko drusku vyrus prižiūrėti tvarkę ir tik deka tiem drutuoliam iš lafvakrovij ir sandėlių darbininkų unijos, ir vėliau dadesijūsių darbuotojų iš kitų unijų, buvo traktuoti ir galėjo maršuoti pats Tom Mooney. Kitaip būtų buvęs, kaip jis, taip ir daugelis sukrušintų.

Mooney atvyko su karavanu į Embarcadero lygiai 1 val. Ferry namo švilpukas davė ženklą pradėti parodą. Drutuoliam unijistai rankas sunėr padarė duoti sienę, kad Mooney galėtų išlipti iš mašinos, nes jis pirmiausia maršavo. Tuomet buvo sustatyti jo paties unijos (Moulder's Union) nariai su jų unijos vėliava. Vėliau turėjo sustoti į eiles visų unijų vėrisininkai, kaip CIO, taip ADF, taip gelžkelniečiai. Paskui turėjo sekti unijų vėliavos (tai yra atskirų lokalių) ir vėliau paity unijistai iš įvairių unijų. Čia taipgi į eilę turėjo grupuotis ir publika, kuri norėjo maršuoti. Bet visi planai buvo veltū. Tik

spėjus Mooney užimti vietą ir susigrupuoti unijos vadams, pradėjo publika grusiti. Dar tik porą blokų numaršavus, o maršas buvo virš mylios į Civic Center, publika tapo susigrudo, kad galvėjų eilij nebuvu ir tik viena didelė srovė žmonių apimant visą plačią gatvę ir šalvagytus. Tie, kurie norėjo šalvagytėse stovėti negalėjo, nes buvo masės stumiami žemti su ja, taip trūkstai susigrudo žmonių. Oficialė skaitinė tai, kad šimtas tukstantų grumėsi ta gatvė. Deka unijų drutuolij lengtėjo apie patį Mooney, jis galėjo liuosian žengti pradzij. Kitaip visi būtų susigrudę prie jo. Šių žodžių rasėjai dar neteko koks parodos niekur matyti, o dang jūlydavau. Tai buvo smagiausia, jokia spēka nesulavėkoma eiseina. Vieni dainavo "Happy days are here again", kiti "Solidarity", tret "Old Irish Rose" (pagėrimūi Mooney), dar kiti iš šalvagytj saukė "Welcome Home, Tom" ir taip toliau.

(Bus dangiuo)

Detroito Kolumna

Pereitoj Detroito Kolumnoj pamėnėjau, kad automobilių industrijos savininkai per savo tarus republikoncos valstijos seimely bandys įvykdyti jų programę: uždraust strikuoti, pikietuoti ir taip toliau.

Dabar pasirodė, kad jie dar daugiau susilaukė pagėbininkų. Ir vietos kapitalistinė spauda praneša, kad LAW unijos prezidento pasėkėjim užgrobė Plymouth lokalo knygas, o pats Martinas suspendavęs lokalo vėrisininkus.

Ir vėl smulcos virimas. Ir kaip tik tuo pačiu laiku, kada Lansinge darbininkų "reikalus" svarstys valstijos seimelis.

Sakoma, kad Martinas ką nors turis su Henry Fordu. Gal taip ir yra.

Labai gaila, kad ši jauna, stipri, pilna energijos unija turi kovoti savo ribose, hereikaligai eikvodama savo jėgas. Jei tiek darbo, triso, energijos būtų pušvesta ant toliau organizavimui neorganizuoat darbininkų, šiandien jau būtų ir Fordo visi darbininkai unijoj.

Ol, atsiduro pardavikų, kurie ne tik trukdo tipt svarbiam darbu, bet ir griautia jį. Tokie elementai unijose kaip vėžys žuogaus kume.

Butinai, butinai vienylė reikalunga šito taip svarbiu momentu!

Ypatiskumas, neapykantą reikalau kuo greičiausia padėti j šalį. (Čia yra ne ypatiskumai, bet reikalijai talkininkavimas. Red.).

Jeigu lietuvių tarpe yra du tokių, kurie eina su Martino šauka, tai dabar laikas apsižiūrėti ir stoti į bendrą kovą dėl apsigynimo nuo darbdavių užpuolimo.

Industrijų savininkai pasirengę griauti unijas. Darbininkai

Darbininkų klesos didžiosios pergalės simbolis. Štai Tom Mooney pačiam priekšaj šimtatukstantinis demonstracijos San Francisco, sausio 8 d., 1939 m. Lygiai šioj vietoj, kurioj atvaizdė matoma Mooney su tikimio demonstracija, įvyko karinio prisirengimo demonstracija 1916 m., kurioje nežinomas provokatorius išsprogino bombą užmušdamas 10 žmonių. Užpaka lyj Tom Mooney matosi jo žmona Rena, o dar toliau—tik jura žemių!

CLEVELANDO ŽINIOS

Corletiečiai Progresyviai Gerai Veikia.

Šios apieilinės lietuviai sumaniųj darbininkai. Jie visuomet moka sugventi draugiskai ir visi įvertina darbininkų organizacijų svarbą. Kaip visuomet, taip ir praėitais metais corletiečiai matė savo klesos reikalus remti. Čia darbininkų klesos darbuotojai sutartinai darbuosis del darbininkų organizacijų palaikymo del apsvietos ir savo klesos geresnės atleties. Tame darbe nuo šios apieilinės lietuvių turio pritarimo ir simpatiją. Tad ir šios kolumnijos parengimui, su maža išimcia, šelpia ir kovuoja už jo išlaisvinimą.

(Bus dangiuo)

Sklerienėi, Jonelai ir visiem, katrie pirkto tikietus, tarią širdingą aciu. Nuo parės pelno liko \$20. Pusiė paskirta politiniam kaunimui.

Tas corletiečių atjautimas savo klesos draugų labai pagirtinas. Draugus A. Banelis džiaugėsi, kad turės cento usipirkti popieros ir vėl nors retkarėiais atsilankyti į darbininkų susirinkimus ir šį tą rašinėti į darbininkų spauda. O politiniai kaliniai džiaugėsi, kad darbininkų klesai nekada neužmiršta darbuotojų ir kovotojų už darbininkų reikalus. Kad ir už storiąsias kalėjimo sienų jie sėdi, smauginiai darbininkai juos mato, atjaucia, šelpia ir kovuoja už jo išlaisvinimą.

—A. B.

Corletiečiams Korrespondento Zodis.

Brangus draugai ir prieteliai! Per porą metų budamas jusų kolumnoj LLD 57 kp. korrespondentu, tai kiek man apilykėję paveltino ir kiek jus man pagėbėjot, tiek pasistengiau iš jusų kolumnoj rašinėti žinij į musų darbininkų spauda. Bet toliau nuo jusų kolumnoj gyvendamas ir tiktai retkarėiais su jusų pagalba galėjau dalyvauti jusų kolumnoj darbininkų susirinkimuose ir retkarėiais matytis su visais, tai nemanau, kad viska tinkamai aprašiau. Jei kas buvo rasyta klaidingai ar praleista, už tai visų persiprasau. Tikiu, kad jugs, draugai, suprantat mano gyvenimo apilykbes ir dėlto bemsloksit darbininkai už klaidę

A. M. Banelis.

Delko Vilnius Dideliu Išaugo

(Tęsa nuo trečio puslapio)

kreivgias. Sauskeliai perkerta patogiose vietose upę ir trumpina kelį. Sauskelis, atitinkantis Nemuną, perkertą jį ir eina tiesiai į Kauną, aplenkdamas Gardiną. Nuo Lydos, Kijevo kelias eina į Vilniaus sferą Gardino kaina. Iš to ir kilo Lietuvos žemai dualizmas."

Vanduo ir keliai yra pačios svarbiausios priežastys miestų augimo.

Kai atsirado gelžkeliai, kur buvo jų svarbus punktas, augo miestai.

Svarbiausias susisiekimo kelias mat keliaivo prekyba, o tas gelbėjo augimui miestu.

Suprantama, labai dideli miestai galėjo išaugti tik arti svarbių gamtos sesursų ir prie didelių vandenu.

Vilniui išaugti į pirmąjį miestą trukdė tas faktas, kad ir jura toli ir žaliavos resursai arti nėra. Kaip svarbus kelių punktas Vilnius vis delto gan dideliu miestu išaugo—didensiu už Kauną, Gardiną, Suvalkus ir kitus kaimynus.

Po karui, paskui kaipo Lenkijos kolonija, Vilnius gerokai apšepo. Sakoma, ir gyventojų nepaauogo, rodos dar nukrito, bet jis dar vis didensiu už visus minėtus jo kaimynus miestus. Štd.

RENGESI NUZUDYT RUMUNIJOS KARALIŪ.

Londonas.—Daily Telegraph' gavęs iš Bucharesto pranešimą, kad tenai susėta faktištas spūkalbis nužudyti karalių.

ar neatliktą darbą atleisti.

Manau, kad sausio 6 d. mano darbas užsibaigė ir nesu daugiau LLD 57 kp. korrespondentu. Bet rašinėti į musų myliną ir brangią darbininkų spaudę neatsisakau. Kiek susizuosiu, ką patirsiu ir matysiu, kad naudinga darbininkų spaudos skaitlytojau, rasysiu ir toliau.

Linkiu LLD 57 kp. gyvuoti, augti ir sėkmingai darbuotis darbininkų apsvietos kultūriniam darbe. O naujam korrespondentu sėkmingai rašyti į musų darbininkų spaudą apie visus kuopus veikiamus darbus.

A. M. Banelis.

WAUKEGANO BIZNIERIAI

F. ŠESTOKO
VIETINE
LIETUVISKA VAISTINE
831 — 8th Street

B. MASILIUNO
820 — 10th Street
Phone Ontario 3272

A. BITVINSKO
BUCERNE ir GROSERNE
711 — 8th Street

GLEN FLORA Tavern
922 Glen Flora Avenue
Tel. Ontario 3085

P. DAUDERIO
719 — 10th Street
NORTH CHICAGO

Taip pat ir smagi užėiga. Visokų gėrimų. Jei busit Waukegane, neužmirškite atsilankyt. Draugiskais patarnavimas

GREEN BAR TAVERN
Alus Vynas Degtinė

Maistas šviežias ir pirmiausias. Sėjūningas ir draugiskais patarnavimas

Čia gausit geriausių gėrimų Savininkai STANLEY ir MORTA PAURAZ

DUONKOPYKLA ir KRAUTUVE
Musų duona geriausios rūšies. Musų keksai tikras gardumys. Specialiai gaminam vestuvėm ir kitokiom parėm

Isigykite Naują Knygute PARASYTA L. PRUSEIKOS "IŠDAVIKAI"

Turi 80 Pusalpių — Kaina Tik 15 c.

ISLEIDO "VILNIS"

Šioj knygelėj telpa trumpa istorija apie išdavikus Amerikos ir kity šalių ir Sovietų Sąjungos. Knygute parasyta labai populiariška kalba, lengva skaityti. L. Pruseika išskelia į viršų kaip įvairiose šalyse prisiplakę išdavikai į aukštas vietas ir vėliaus lošia Judo rolos. O užvis daugiau plakėsi prie Sovietų valdžios visoki judoštai.

Knygute yra viena iš svarbiausių kiekvienam pasiskaityti. Isigykite dabar. Siųskite užsakymus dėl platinkimo dabar, ir pavieniai pasidarbukite jos platinimui. Duodame nuosimtį platintojams.

"VILNIS"
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.

IS AMERIKOS LIET. KONGRESO BROOKLYNO SKYRIAUS KONFERENCIJOS

Nuėjus Pil. Klubu salėn sausio 8-tos ryto 10 valand radau didelį skaičių delegatų; atrodė daugiau panašu į masinį mitingą, negu į konferenciją.

Apie 10:30, M. Stakovas, A. L. Kongreso Brooklynio ir apylinkės Skyriaus pirmininkas, atidarė konferenciją. Mandatų komitetas išrenkama jaunuoliai: Strazdas, Browniūtė, Reinis. Komisijai rengianti raportą, pirmininkas pakvieta iki delegatų pasakyti sveikinimo kalbas.

Kalba Glaveckas, Zaveckas, Bečys, Jasaitis, Weiss, Siurla. Glaveckas, socialistas, pasveikino konferenciją užmetimo Kongreso Komitetui, kad šis komitetas išskyręs iš vėžių, izoliavęs kitas srioves rengiant prakalbas. Jo kalbos tonas buvo lyg ir įspėjimo, kad konferencijos delegatams šiandien bus prakačioto diena.

Zaveckas, Lietuvių Amalgamų 54-to skyriaus delegatas ir pirmininkas, savo kalboje atsisaukė į delegatus užmiršti kokią nors smulkmenas, jeigu jos kada buvo. Jis sakė, Lietuvos žmonių reikalinga parama. Lietuvos nepriklausomybei greičiausiai didžiausias pavojus. Telkia sudavodai vieningas, galings kongresas ir jo veiklą sustiprinti. Krauniai iki šiol nutirdinėjai rėmė ir, jis įsitikinęs, kad jie rems Kongreso darbus ir ateityje. Jo tėvišką kalbą padėjo garsus aplodismentai.

Bėčys, iš Great Necko ragina sustiprinti Kongresą. Nusiskundžia, kad pas juos, taipgi gal ir kitur mažesnes kolonijas, tarp lietuvių yra skleidžiama beviltė, kad Lietuvos nepriklausomybė kaip ir palaidota. Tas neįsivaizduojamas paskalas buti galima išsklaidyti, nurodyti masėms lietuvių, kad nepriklausomybė dar galima „apginti“, jei Kongreso komitetas tankiau pasistytų į draugių mitingus ir promogas savo atstovus ir plačiau supažindintų lietuvius su tikrąja padėtimi. Pas juos Kongreso reikalais dirba neholgai ir manoma dirbti daugiau.

Jasaitis, nuo Dr. Martino Luterio Draugystės sveikinimo konferencijai, pareiškdamas, kad Draugija visomis įgalėmis rėmė Kongreso darbus iki šiol ir, jis mano, rems ir ateityje. Weiss, C. brooklyniečių atstovas, pažymi, kad ten Kongreso ar hile kokį didelį judėjimą sunku sudaryti dėlto, kad labai daug lietuvių išskėlė gyventi į naujiemsios dalis.

Siurla, LDS Centro sekretorius, trumpai atvyko, kad nors Kongresas buvo sutvertas pamatiniai gelbėti Lietuvos žmonių algauti demokratines teises, tačiau pastaraisiais laikais iškilę pavojai Lietuvos nepriklausomybei reikalauja praplėsti Kongreso veiklą. Lietuvos nepriklausomybės gynimas turi būti vienu svarbiųjų Kongreso uždavimų, kaip kad už tai pasisakė ir Kongreso nacionalinė konferencija, įvykusi pereiną vasarą, Seranone.

Seka delegatų vardoaukis. Kadangi didžioji mandatų nepažymėta, kiek atstovauja narį, tad mandatų komisijos pabrėžia, kad trukuma norima užpildyti. LDS 140 kp. susitarė bendrai su LDS 81 kp., Gary, Ind., surengti puikų ir įvairų parengimą, vasario 12 d., Iwanow Hall, 3703 Deodar st., Indiana Harbor, Ind.

Dainaus Gary, Ind., Lietuvių Tautiškas Choras. Bus pristatyta vieno veiksno komedija „Jaunystės Karštis“; loš Chicago gabus artistai. Kalbės drg. L. Pruseika, kuris tik ką sugrįžo iš psekėmimo maršuro po Californiją ir kitas valstijas. Tad visi apieplėkė lietuvių, taip pat Chicago lietuvių, pasistengėite dalyvauti. Dury's atsidarys 4 val. po pietų, programą prasidės 5 val. Rengtinės visi ir visos.

—Julija.

vienbalsiai užgėrė paskyrimą. Perekaityles ir priimtas perlois konferencijos protokolas. Priek skaitant, kyla klausimas, ar skaityti, nes jame surašyta delegatų sveikinimo kalbos, diskusijos ir t. t., užima apie 17 puslapių. Tad jo skaitymą prisiėjo išrist balsavimu.

Valdybos ir viso komiteto vardu aiškų raštišką raportą išdavė sekretorius J. Nalivaika. Pirmąsiojo jo dalį papildė fia. sek. P. Cibulskis. Raportai priimti. Išdinkinus Vizis nedalyvavo konferencijoj dėl ligos. Pirmininkas konferencijos vardu išreiškė apgalvavimus ir linkėjimų greit pasveikt. Partrauka piešimus.

Antros sesijos prasidėjo diskusijos komiteto raporto ir veikimo. Pirmas kalbą žilinskas, prasydamas turinėsi „dipamito“ jo nepapilti, bet bandyti santalkoje risti klausimus, kad galėtume toliau teisi ir stiprinti Kongreso darbu. Sekamas delegatas Tiskaus padarė eilę užmetimų komitetui, kad prastai veikė, kad kas tai bandys diktuoti, nedeletis juos prie darbo. Sasna, burvisio komiteto narė, nurodo, kad Tiskaus užmetimai perdėti. Kad traukdamas ir diktavimas kaip tik atėjo iš Tiskaus atstovaujamas grupės ir komitetui nepaklausius to diktavimo Tiskaus grupės žmonės atsilymėjo neigimu komiteto darbų. Kalba Kyras, kraiučių delegatas.

Zaveckas pažymi, kad ir kraiučiuose kadaise buvo nesustiprinę, bet dabar susivienijo, veikia bendrai. Ragina ir tarp socialistų ir komunistų išgyvendinti nesustiprinimus. Kongrestui reikalinga vienybė, jis turi išsiti į galinę organizaciją. Krauniai iš pastangas, kad la vienybė gyvyntu.

Glaveckas aiškina, kad socialistų iniciatyva sudaryta Kongresas, kad šis komitetas bandys izoliuoti socialistus kalbėtojus, kartojta užmetimus komitetui, atakuojta komunistus. Hermanas daro primetimus dar pirmąjam komitetui, buk jis Clevelando suvažiavimo raportų nunesęs į „laisvės“ pilniknė.

V. Michelonas, SLA delegatas, sako, kad kas neveikia, tas ir klaidų nepadar. Kadangi jis buvo Kongreso Komiteto nariu 1937 metais, tad jam Kongreso veikimas gana pažįstamas. Tuomet veikta sutartyje. Darbininkų kogituti išskėlusis reikalavimus grupės pirmaiu nebuvo Kongrese, tad su atnešais iš šales reikalavimais komitetas turėjė teisę nesiskaityti. Tačiau dėl šventos ramybės, kad komitetas but padaręs geriau, jei išpildė tus reikalavimus. (Bus daugu)

Ivairus ir Šaunus Parengimas

Indiana Harbor, Ind.—Ši kolonija gana skaitlinga lietuviams, bet permažai joje esti tikrai meniški spėkų, kad dažnai susirengti įvairi ir turtinga parengima. Tad tą trukuma norima užpildyti. LDS 140 kp. susitarė bendrai su LDS 81 kp., Gary, Ind., surengti puikų ir įvairų parengimą, vasario 12 d., Iwanow Hall, 3703 Deodar st., Indiana Harbor, Ind.

Dainaus Gary, Ind., Lietuvių Tautiškas Choras. Bus pristatyta vieno veiksno komedija „Jaunystės Karštis“; loš Chicago gabus artistai. Kalbės drg. L. Pruseika, kuris tik ką sugrįžo iš psekėmimo maršuro po Californiją ir kitas valstijas. Tad visi apieplėkė lietuvių, taip pat Chicago lietuvių, pasistengėite dalyvauti. Dury's atsidarys 4 val. po pietų, programą prasidės 5 val. Rengtinės visi ir visos.

—Julija.

PASIDAIRIUS PO AMERIKA

(Tęsa)

Visos Produkcijos Vienu Planu.

Kiek iš paviršius matosi, visose pietinėse valstijose kadaise turėjo būti pigi žemė. Nes čia gaminiai pralobėti, turinti ryšius su valstybe, turiti apsigroję žemės plotai, mirtuojantius ne akrais, bet kvėrtvartinėm myliom.

Netoli nuo Meksikos rubėžians ir Gulf of Mexico, vadinamojo Rio Grande Valley, yra uždėminta didelis žemės plotai arandai ir grafeplūti vaisiniais medžiais. Čia tokie pat vergai ir tokiose pat sąlygose gyvendami kaip ir visose plantacijose, užaugina tik vien grafeplūti į metus po 15 milijonų dėžių, kurių išgabenimui į marketus reikalinga 40,000 vagonų. Žinoma, bendrien arandų augintojai tokių progų nėra. Teko kalbėtis su vienu mažaru žemiu, kuris gyvena 60 mylių nuo San Antonio. Jis su savo kaimynu susidėję atsivėrė troku puikiausiu oranžų į San Antonio ir pardavinėjo po \$1 už bušelį. Mes irgi neįskėntum nenusipirkę vieną bušelį.

Milžiniškos Girios.

Važiujant palei Meksikos įlaj, įvažiavus Alabamos valstiją, prasideda puikus pusynai, koklių iki šiol nebuvau matęs. Jas čia vadinia „Black Pine.“ Tos pusys taip gražiai žaliuoja, jog kokios palnos ir jų sakų kvapsais yra taip patraukiantis, kad rodosi ir nori čia pasilikti. Palei Meksikos įlaj, pamariais važiujanti, gyventojų visai mažai kur matysis, nes čia visa žemė tik smiltynai, ant kurios tik pusys teauga. Tuom pusnyj ruožtu mes važiuome per Alabamą, žiemkavimą Floridą, Georgiją, So. Caroliną, No. Caroliną ir kone per visą Virginiją. Viso kone tukstantų mylių.

Važiudami per tus pusynus pastebėjome, kad visi pušų medžiai pratyšai ir darbininkai apie juos ką daro. Stovėjo sužinojome, kad tos pusys yra pralamos, dvi pėdos į aukštį ir pusė pėdos į plotą. O pusis norėjome uždegti tik savo didelę „žaidžų“ leidžian iš save daug sakų. Tuos sakus renka darbininkai į bačnais ir veža į sakų tirpintuves, kurios irgi priklauso tik girių savininkams. Čia tuos sakus ištirpinę išvalo ir sulieja į dideles paplokštes plytas. Tas plytas siunčia į chemikalų dirbtuve, kur iš jų sakų daro terpentinį ir kalfoniją ir ką ten daugiau. Paklausus darbininku prižiūrėtojo kamie mikiškai priklauso, atsakė, kokiai ten chemikalų kompanijai. Paklausius kaip didelį tik girių plotą ta kompanija turi, atsakė, 51,000 akrų.

Henry Fordas irgi turi panašaus dydžio tik girių girios plotą So. Caroliną. Jis čia turi įsilaisę lentų pivojimo ir obliavojimo dirbtuves. Lentas ir medžius vartoja savo fabrikams ir dar pardavinėja toje apieplėkėje. Kiti tik girių savininkai turi po mažesnius tik girių plotus. Bet darbininkai čionais gyvena tokiose pat lūšnelėse, palaikymui savo gyvasties perka reikmenis kompanijai krautuvisė ir taip pat visados juos prasiskolę savo darbdaviui. O tos skolas, kaip pirmiau minėjau, yra likri vergijos panačiai. Jeigu čia darbininkas pamėgintų nuo to skolų išstrukti, jam prisilyti ant chain genėgės atdirbti už tą skolą. Teko čia kalbėtis su Henry Fordo troko draiveriu. Paklausius, ar priklauso prie unijos, nusispysoję atsakė, ne. Į paklausius kiek gausa algos, nedavė aiškias atsakymo. Matomai sarmatinosis pmeivini ir pasisakė apie savo algą, kokią čia jam Fordas moka.

Važiudami per tas girias pervažiuome didelę vandens įsilksimų į tas girias ir bald. Per Bay Harbor tiltas yra trijų ir pusės mylių ilgio. O tiltas per Apalaseola Bay turi lygiai 6 mylias, apart to, pervažiuom dangybė mažesnių tiltų ir pylinių.

Kiaulių Farmos.

Didesniuose tik girių protarpuose yra didelės kiaulių augintinų farmos. Mat čia tuose smiltynuose niekas neauga, apart kokių ten binų, kuriais čia yra šeriami kiaulės. Tos kiaulių augintinų farmos irgi priklauso tik girių savininkams. Dydis tik farmų priklauso nuo girios plotumio. Jose kiaulių auginama nuo 100 iki 1,000 ir daugiau. Tos farmos yra aptvertos tankia vielytvora. Vidų farmos pastatyta čionai paprastai lūšnelė, kurioje gyvena darbininkas su šeima. Kiaulėms jokių tvartų nėra, jos visados buna ant lauko, nes čia ir žiemą nėra šalčio.

Pasitaikė pas vieną iš tokių farmų sustoti, kurioje kiaulių prižiūrėtojas negama jokios algos. Jis prižiūri kiaulius, kurių tuom kart buvo 128, tik užtai, kaimuoja atsakiai. Šalinių vanduo yra visose vienosios ir per valdžios priežiūra, tik patarnavimai ar sveikatūgime gali buti skirtumo. Čia gydytis suvažiuoja daugiausiai su užsienėsioms, kronikosm ligoms.

Mes į tą parką atvažiavome 11 d. gruodžio, o saulutė čia knitiuono garsi, tik saulutė nusileidusi už kalnų, pasidarė gana šalta. Kitą iš didesnių miestų priva-

Štai tas „palocius“ apie kurį kalba Dr. Simans savo straipsnyje. Tik už šią pastogę darbininko šeima yra 14 narių veltūji apdirba turinčią kiaulių farmą.

Važiujant per So. Caroliną, N. Caroliną ir Virginiją valstijas, protarpais tik girių metis ir linakoms žemės augintinai valos, tabako ir kitų javų bei daržovių. Čia didelį farmų nesimato, bet didžiulius juos rendanininkai gyvena. Vata ir tabakas, tai geriausiai įties apsimokanti augalai. Už išrenkto ir susortuoto gero tabako lapų svary guma apie 25 centus, o už prastęsių guma nuo 4 centų aukštyn. Už vatą, kada iš jos išimtos sėklos ir sutaisyta į pūdus, guma jie po 9 centus už svary. Bet nekurie ir jų sako, kad gien geriau atsieina pardudant palaidą ir su sėkloms už 4 centus svary.

Miestų Judėjimas.

Didiesiems, su sunkiųjų industrija, čia visai nesiranda ir didesni miestai yra labai toli vienas nuo kito. Didesni ir mažesni miestai yra tik agrikultūros, žemdirbystės centrai. Čia pažymėsiu tik keletą iš didesnių miestų, kuriuos mes pravažiavom.

Paimkime Little Rock, Arkansas sostinės miestas, turintis virš 81 tukstantų gyventojų. Čia randasi didelės Arkansas Universitetas, keletas lentų pivojyklų ir medžio išdirbėsių, tai ir viskas. Darbininkai neorganizuoti. Kaip ir visose pietinėse valstijose, čia didžiausias pasiskirstymas tarpe balnų ir negrų darbininkų. Negrams prisieina ir dirbtai atskiroms grupėms. Už darlą čia ir baltieis darbininkams visai mažai temoka, o negrams tik kuone puse to. Negrams nevalia pasisėsti ten, kur balnas sėdi—ar tai būtų gatvekaris, busas, traukinys ar susirinkimui svetainė. Čia įstatymais draudžia negrui pasisėsti kartu su balnu. Nevalia iškelti deijos kur yra pardavinėjami valgiai ar gėrimai. Vienas negras pasisakė, jis kartą nuėjęs į baltųjų valgytinę ir tapęs nevalia išmestas iš jos.

Už 45 mylių nuo Little Rock, tarpe Ozark kalnų, randasi Hot Springs National Park, kuris užima apie 1,000 akrų žemės plotą ir yra apsuptas gražiems pusy-

nais apaugusiais kalnais. Jis yra kaip didelis ir gražas rezortas, kuris pasilako tik iš turistų. Vieni čia sustoja, kad laiką praleisti, kiti gi atvažiuoja gydytis. Mat čia yra 47 karšto vandens šaltiniai, ant kurių yra pastatyti puikus karšto vandens gylytynuose namai, nekurie ir iš jų ir su hoteliais. Yra ir šlap grąžinimų ir hotelių. Karėvių ligoninės namas yra labai puikus. Žmonų gyvenimas čia labai skiriasi. Vieni labai suskurdė, dirba įvairiose įstaigose už patarnautojus, už visai mažą algą ir nekurie stengiasi išrenuoti kambarį kitą kad ir už visai pigiai. Kiti matosi puikiai gyvenant. Todėl čia ir turistams, norintiesiems apsigyventi ant ilgesnio laiko, galima pasirinkti kambarį nuo poros iki kelių dešėčių dolerių už savaitę.

Karšty šalinių maudyčių kainos irgi nevienodos. 21 maudytė kainuoja 17, 20 ir 21 doleris, kiti kokie masazai ar kas kitas, kainuoja atsakiai. Šalinių vanduo yra visose vienosios ir per valdžios priežiūra, tik patarnavimai ar sveikatūgime gali buti skirtumo. Čia gydytis suvažiuoja daugiausiai su užsienėsioms, kronikosm ligoms.

Mes į tą parką atvažiavome 11 d. gruodžio, o saulutė čia knitiuono garsi, tik saulutė nusileidusi už kalnų, pasidarė gana šalta. Kitą iš didesnių miestų priva-

Lietuvos Žurnalistai Minėjo Nepriklausomybę

Kaune Karininkų Ramovės salėje Liet. žurnalistų sąjungos iniciatyva buvo suoroštas iškilmingas spaudos aktas 20 metų nepriklausomybės atkūnciui paminėti. Į šį aktą atsilankė ministrų pirm. km. Mironas, Sviet. min. prof. Tonkunas, Lenkijos ministris Lietuvių Charvatas, VD universiteto rekt. prof. M. Remeris ir kiti svečiai.

Akto prezidentu buvo pakuivėti ir jį sudarė min. pirm. Mironas, Sviet. min. prof. Tonkunas, Zurn. sąjungos valdyba, trijų didžiųjų dienraščių redaktoriai ir LRD pirm. L. Gira.

Spaudos aktą, LRS vice-pirm. min. pirm. km. Vl. Mironas, kuris savo kalboje papasakojo alsiminimį iš to laikų, kada lietuviškoji spauda buvo rusų uždrausta ir tik vieną atkart liet. laikraščių budavo galima gauti iš Prusų ir su koku džiaugsmu šie laikraščiai buvo skaitomi lietuvių. Tačiau po ilgu metų atėjo mūsų spaudai laisvės dienos ir tada plunksnos valdytojai su entuziazmu soko leisti pirmąjį lietuvių dienraštį. Jie visi bei įsitikinę skirtumų čjo dirbti.

Po 34 metų jau priugo nemaza spaudos darbuotojų. Jų tarpe jau randama amėnų su pasišventimu ir didelėmis mintimis, kurios paskleidžiamos visuomenėje. Tą kily visuomenės švietimo darbą atliekų žurnalistai, nėra taip gerai materialiai aprūpinti, kaip kiti krašty žurnalistai. Mūsų spauda finansiskai dar nėra tvirta, kaip ir jos darbuotojai. Tačiau, kas turi tam aukštam darbui pasaukimg, tai tas nelabai rupinasi geromis materialinėmis sąlygomis, nors spaudos darbas bei spaudos sąlygos nėra lengvos, nors atsakingos ir sunkus. Baigdamas savo kalbą min. pirm. Mironas pasveikino ir palinkėto žurnalistams, kad jirslybe būtų visada gero noro tarnauti savo tėvynei ir kad butų įsitikinę dirbą ne sau, bet savo tėvynei.

Negalėdami į aktyviti Latvijos nepaprastus pasiuntinys ir įgaliotas min. Lietuvių Seja ir Cekoslovakijos nepaprastus pasiuntinys ir įgaliotas min. Lietu-

vai dr. Skalickis, atsiumė sveikinimų telegramomis.

Pulk. Saraukas pasveikino krašto ap. min. brig. gen. Musteliko ir kar. vado brig. gen. Raštikio vardu.

V. Kemežys padarė trumpą apžvalgą mūsų perijodikos pasiekimus po 20 Lietuvos nepriklausomybės metų. Buvo konstatuota, kad la pažanga yra nemaža ir perijodinė spauda yra palyginti sunkiai išaugusi: 1912 m. bendras spaudos tiražas siekė 20,000 egz., 1928 metais — 150,000 egz., o 1938 metais — turime apie 170 perijodinių leidinių, kurių tiražas siekia 1 milijono egzempliorių.

Ne tik tarpo atžvilgiu, bet ir spaudos technikoje mūsų spauda yra padariusi pažangą. Įsigytos rotacinės mašinos, įrengtos modernios cinkografijos ir tp.

Dabar Liet. žurnalistų sąjungoje jau yra susispietę apie 150 žurnalistų. Baigdamas savo kalbą V. Kemežys pažymėjo apie gerą lietuvių spaudos sąlybą, kad ji daugumoj yra ideologinio pobūdžio, kad ilgi šiol pasiekti laimėjimai teikia didelių vilčių ateičiai, tad yra: spauda dar labiau plėsis ir tobulės.

Tarp kita ko, dir. Kemežys dar pažymėjo, kad Liet. žurnalistų sąjungos valdyba yra nutarusi skirti visą eilę premijų žurnalistams už geriausius rašinius laikraščiuose.

LRD pirm. L. Gira plačiai apžvelgė mūsų grožinės literatūros pasiekimus per Lietuvos nepriklausomybės 20 m. Jis pažymėjo, kad poezijoje ir helistrichijoje la pažanga yra didelė ir patenkina, tačiau dramaturgijoje ir kritikoje ji yra permaža. Tai atsitikė dėl to, kad toje srityje dirbtai esančios permenkos sąlygos, kurios nedelsiant turi buti geriamos ir atsiradę negalvūnai turi buti šaliami, kad atelyje mūsų literatūra galėtų užimti Europos literatūroje visai garbingą vietą.

Mening akto dar atliko V. dramos arto. O. Rymaitė V. operos sol. Mažeika, sol. Kuciūnas, sol. Augaitis-Santvarienė, V. dr. art. Kačinskis ir Kubleravičius. („L. 2.“)

APIE MUSŲ CHORĄ

Rockford, Ill.—Neseniai tilpūsioj korespondencijoj buvo padaryta keletas klaidų. Buvo rašyta, kad choras turi pamokas kas trečiadienį, o turėjo buti kas antradienio vakare, Montague House.

Turiu pažymėti, kad pirmiaus dainavę L. M. Choro dainininkai ir dainininkės sugrįžo vėl į viršpaminėtą chorą ir dainuoja, tai yra J. V. Kienes ir N. Bagdonienė. Jie visų mylini dainininkai.

Praeitose pamokose drg. Bagdonienė pranešė, kad negalės dalyvauti dėlto, kad pagavo slogą. Draugai stengkitės buti sveiki, kad galėtume atlikti savo uždavimų mūsų dideliame parengime, kurį mes rengiame sausio 29 d., Aragon svetainėje, 320 Kent st. Tū dieną bus duotas „Barn Dance“. Beje, drg. Bagdonienė dalyvavus išpa. Stengkitės pasipirkti tikietus iškalno, nes susipaupsite 10 centų. Choristas.

LOJALISTŲ VALDZIA PALEI DO SENO AMŽIAUS POLITINIUS KALINIUS

Valencia. — Ispanijos liaudies valdzia palaido iš kalėjimų politinius kalinius, kurie yra ne jaunesni kaip 60 metų amžiaus.

Už 45 mylių nuo Little Rock, tarpe Ozark kalnų, randasi Hot Springs National Park, kuris užima apie 1,000 akrų žemės plotą ir yra apsuptas gražiems pusy-

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN

Association of Chicago

4192 ARCHER AVENUE
(North East Corner Archer and Sacramento Avenue)

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION of Chicago yra didžiausia lietuvių tūpinimo ir skolinosi įstaiga visoje Amerikijoje. United States Government priežiūroje ir kiekvienai ypatai pinigai apdrausti iki \$5,000.00.

Turtas virš \$2,700,000.00. Reserve atargos fondas virš \$200,000.00. Kviečiame jus atsilankyti į mūsų naują vietą, Galima pinigų pasidėti ir atimti visados. Irmokėjom 4% už padėtus pinigus. Padėti pinigai pirmą Sausio 11-tos dienos neta dirbtina nuo Sausio 1-tos. Duodam pasokas ant 1-mų Mordgijų, nuo 1 iki 20 metų lengvas mėnesiniais atmokėjimais.

SAFETY DEPOSIT DEZUTES GALIMA PASIHANDUOTI Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vak. Seredom nuo 9 iki 12 diena, Subatom nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE Phone LA Fayette 0461
JUSTIN MACKIEWICZ, President HELEN KUCHINSKAS, Sec.

IS TAIKOS IR DEMOKRATIJOS KONGRESO

Taikos ir Demokratijos Kongrese, kuris prasidėjo sausio 7 d., Washington, D. C., atstovauta suvirš 4,000,000 organizuotų Amerikos žmonių.

Delegatų tarpe dalyvavo du buvusieji kongresmanai, Jerry O'Connell iš Montana, John T. Bernard iš Minnesota ir Vito Marcantonio, kuris neseniai vėl tapo išrinktas į Jungtinių Valstijų kongresą iš New York. Be jų dalyvavo ir daugiau plačiai žinomų asmenų.

Iš Hollywood judžių kolonijos atvyko Herbert Biberman, kuris atstovavo Hollywoodo Anti-Nazi Komitete, kuris susideda iš žymiausių judžių žvaigždžių. Iš tolimesnių vakarų taipgi atvyko Howard Costigan. Jis atstovavo suvirš 400,000 Washingtono Commonwealth Federacijos žmonių.

Didžiausia delegacijos dalis susidarė iš unijų atstovų. Veik visos didžiosios unijos prisunė delegatus, išskiriant vienų kitų. Kongrese buvo daug kunigų iš įvairių bažnyčių, taipgi rabinų ir daug kitokių atstovų nuo religinių srovių.

Nepaisant skirtingų pažiūrų, visi delegatai siekė tik vieno tikslo: išlaikyti Demokratiją ir Taiką. Svarbiausias kongreso olandis: reikalavimas Amerikos valdžios nuimti embargo nuo Ispanijos ir uždėti ten kur priklauso, ant Japonijos, Vokietijos ir Italijos. Visi kalbėjojai savo labalobe tą pabrėžė.

Kongreso pirma sesija prasidėjo 10:30 val. ryte. Harry F. Ward atidarė kongresą ir kongresas išrinko prezidentą iš trijų asmenų. Vienbalsiai išrinko Harry F. Ward pirmininku, Robert Moss Lovell, Chicagos Universiteto profesorius, vicepirmininku, Russell Thayer raštininku.

Buvo išrinkta įvairios komisijos; rezoliucijų kom., valdžios rinkimo kom., mandatų kom. ir tt. Be to, tam tikri delegatai buvo išrinkti vadovauti penkis speciales komisijas, kurios apsaurs šalies civilines teises, anti-nazi judėjimą, Ispanijos klausimą, socialę legislaciją ir Pietų Amerikos reikalus.

Užnagis komisijų rinkimus kongresas ėjo prie Lygos už Taiką ir Demokratiją raporto. Ši raportas išdavė lygos pirmininkas, Harry F. Ward. Jis aiškiai ir plačiai išanalizavo dabartinę padėtį pasaulyje ir parodė, kad šiandien nėra kitos išeities demokratijai, kaip kolektyvė apsauga (collective security).

"Paskutinė Pan-American konferencija Limoje buvo pirmas žingsnis link to," sakė Ward. "Bet to neužtenka. Kaip Amerika gali užtikrinti, kad jai nėra pavojaus, jeigu ji toliaus prisilaikys tokios pozicijos, kokią ji laiko link Europos? Amerikai nėra galimybės atmušti fašizmą, jeigu Pietų Amerikoje ji laikysis prieš fašizmą, o Europoje teiks pagalbą Hitlerui ir Mussoliniui.

Amerika negalės sutaikyti fašistų ginklavimui, jeigu ji padės fašistams ginkluotis. Jei Amerika nori užtikrinti apsaugoti savo demokratiją nuo fašizmo užpuolimo, tai jai reikia vartoti tą pačią politiką Europoje, kurią dabar vartoja Pietų Amerikoje. Kad Amerika galėtų įgyvendinti tą poziciją, tai jai būtina pripuola nuimti embargo nuo Ispanijos ir uždėti ant Romos, Berlyno ir Tokio," sakė Ward.

"Kokis išrovkavimas Amerikai ginkluotis prieš agresorius, jei ji pati gelsi fašizmui apsiginkluoti?" klausė Wardas baigdamas savo kalbą.

Baigdamas savo raportą, Wardas dar pasakė, kad Laivsa Ispanija būtų geriausia gvarantija Amerikai; geresnė negu daug karinių laivų. Jis nurodė, kad jeigu Amerikos valdžia mano išlaikyti demokratiją ir taiką, tai tas priklauso nuo keturių dalykų: pirmas, nuėmimas embargo nuo Ispanijos, antras, boikotas ant Japonijos, Vokietijos ir Italijos, trečias, apsaugoti Wagner Akta, ir ketvirtas, apsaugoti

bedarbius. Raportas buvo entuziastiškai priimtas ir ši sesija užsibaigė.

Antrai sesijai prasidėjus kalbėjo Dr. Judd, kuris virš dešimt metų išbuvo Kinijoje. Jis kalbėjo apie Kinijos padėtį ir ragino žmones, kad reikalautų Amerikos valdžios pakirsti politiką link Kinijos.

Sekantis kalbėjojas buvo kuniginis Miles Blanchard iš Miami, Florida. Jis išdėstė padėtį pietuose. Po jo sekė Howard Costigan, kuris pasveikino kongresą vardu Washington Commonwealth Federacijos. Jam veik neteko prieiti prie mikrofono, nes tuo pačiu laiku buvo perskaitytas telegramas pranešant, kad Tom Mooney tapo išlaisvintas iš kalėjimo. Knda delegatai išgirdo tą pranešimą, tai visas kongresas atsistojo kaip vienas žmogus, su dideliu džiugimu pradėjo plooti, švilpti, šaukti Urah! Urah! Tai buvo džiugiamas ir širdį džiuginantis momentas. Per penkis minutes žmonės stovėjo ir džiugėsi, net ašaros pasirodė daugelio akyse.

Tuojuos kongresas pasiunė telegramą sveikinant Mooney ir antrą sveikinant gubernatorių Olson už išlaikymą savo priedo.

Po to kalbėjo Ted Christensen, nuo Scandinavian Seamen's Club of America, ir Herbert Biberman iš Hollywood.

Antra sesija pasibaigė su specialių komisijų raportais.

Mat Solomskas.

Atsiminimas iš Rusų-Lenkų Karo 1920 m.

Aš tada, kai kilo karas, dirbau Doltone. Ten dirbo keliolika rusų ir apie tiek pat lenkų. Kada generalas Heeler pradėjo Amerikoje organizuoti lenkų legioną, tuojaus keletas lenkų prisirašė prie to legiono. Aš jiems vieną sykį sakau: "Tai kam jums važiuoti ten už oceano kariuoti, dar gali kokio submarina paskandinti laivą ir jūs žsite nepasiekti savo tikslo. Ot čia, dirba keliolika rusų, pasiimkite kokius įrankius, na, ir kariaukite".

Jie labai įsikeidė mano tokiu patarimu. Vienas man atsakė: "Tu kvailys! Mes čia užsimušime ar susizeisime, tai galime į kalėjimą papulti; o kita, čia dirba Dimitris ir kiti rusai, tokie pat darbininkai, tai už ką gi mes juos mušime? Ot, ten, ten praeikiti bolševikai, kurie nori mūsų tėvynę Lenkiją užkariauti, tai mes nuvažiuojame, jei pasieksime nusauti keletas bolševikų, tai gausime po medalių, o vėliau ir gerus darbus".

Na, neužlgo jie ir išvažiuo. Mikalojus, kuris dirbo prie šriubukų kirtimo ir kiti keli, visi linksmi ir pakelti už apleidoto Doltono.

Už kokių mėnesio ar biskį daugiau visi sugryžo. Aš susitkęs tuoj klausiu: "Na, o ką, ar jau nukariavote bolševikus?"

Vienas biskį susigėdinęs, šypsodamas sako: "Žinai, drauge Baltūs, jei tu lingeidauji, tai mes tau pasakysime visą istoriją. Kai mus čia suorganizavo ir nuvežė į New-Yorką, tai labai gerai važiavo ir prizadėjo mums visokių gerybių. Pervaziavus Atlantiką mus usodino į traukinį, sukimšo aip silkes, o mūsų oficerius ažiuoja su kokia ten keksė icenas vagonė. Kaip tik traukių sustojo, mes kuo greičiau išėjome ir nutarėm, ad visuose vagonuose buti po ygu skaičių žmonių. Nutarta ir padaryta. Sulipom į vidų. Traucins nei iš vietos nekruva. Mat, mūsų načiaininkas davė telegramą, kad čia važiuoja burys naštiniukų. Tuojaus mus sugrąžino atgal. Tai taip ir pasibaigė mūsų karas su bolševikais", jis užbaigė.

—J. Baltušis.

Įsimaisęs "karališkas kraujas" sugadino karališką Anglijos valdovų šeiminą. Susirgus Anglijos karaliaus motinai, čia kalbos, kad išstremtas suns Edwardas atvyks iš Francijos jų atlankyti. Edwardas, kaip žinoma, apsiėvė su amerikiete Mrs. Stimson ir ne tik neteko karunos, bet ir iš tėvynės tapo išstremtas už tai, kad "suteršė karališką kraują". Šis atvaizdas nutrauktas dar Edwardui tebekaraliaujant. Čia matome buvusį Anglijos karalių salutuojant savo senę motiną.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas Auga

Kenosha, Wis.—Sausio 4 dieną LDS 65 kp. laikė savo metinį susirinkimą. Naujų narių šiame susirinkime gauta 4, tai yra 2 naujū ir 2 vaikūčiai. Taipgi šiame susirinkime iš komisijų raportų paaiškėjo, kad vaikūčių skyrėsiu kuopelė jau sutvarkyta, jau turėjo vaikūčių susirinkimą, taipgi pranešė, kad vaikūčiai jau išsirikno savo kuopelės valdybą ir pasirinko vardą: Kenosha L. D. S. "Sparrows".

Antras vaikūčių susirinkimas ir jų kvainimas įvyks greitai atlygyje. Dabar mes kenoshečiai galime pasididžiuoti išaukšję galingą LDS 65 kp., jaunulčių Royals kuopą, o dabar, su 1939 metų pradžia, išdygo ir Kenosha LDS "Sparrows". Šie mūsų mažieji paukšteliai visai nemano pasilikti ant nelaimingo trylikto numerio narių skaičium, jie mano padidinti narių skaičių nemažiau pusantro tuzino.

Seštadienio vakare, sausio 28, LDS 65 kuopa rengia koncertą ir šokius. Programą išpildys LDS Lyros Choras, po vadovystės D. Judentaviciėnės. Taipgi bus ir iš kitur dainininkų. Koncertas įvyks German-American Home, 52nd str.

Ką Veikia Royals?

Mūsų jaunuoliai Royals krepšiasvyzdžio žaidime laimėjo penkis susirėnimus, bet tris pralošė.

LDS Royals merginų "tymas" nepasiduroda vaiknam, jos taipgi žaidžia "Basketball". Jos turėjo du susirėnimus ir abu laimėjo. Trečias susirėnimas įvyks serodos vakare, Roosevelt mokykloje, su Hubbard Jewelers ty mu. Žaidimui "Basketball", Royals vaikinai ir merginos nusipirko gražias uniformas.

Vėliausiam "Tiesos" numeryje buvo pažymėta, kurios kuopos

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

"MAISTO" BYLOJ TĖSIAMOS DISKUSIJOS

Vakar "Maisto" byloj prasidėjusios diskusijos nusitęsė ligi 2 val. ryto. Šiandien diskusijos tęsiamos.

Civil. įiekinį palaiko adv. Z. Toliušis ir adv. L. Indreika; kaltinamųjų suole sėdi A. Kubilius, A. Pranculis ir Petras ir Konstancija Lapėnė. Juos gina: adv. Venclauskis, adv. Gužas, adv. Stankevičius ir adv. J. Pranculis.

TRYS SVARBUS PARENGIMAI

Rockford, Ill.—Mūsų mieste buvo kaip ir apsisoję svarbesni darbininkų parengimai. Tačiau pastaruoju laiku aplinkybės susidėjo tokios, kad įvyks ne tik trys, bet ir daugiau jų. Nuo vasario 11-tos Rockfordas pagrais kaip CIO centras. Mat čia įvyks United Furniture Workers of America konvencija. Tai bus konstitucinė konvencija; bus išdirbta konstitucija dėl visos rakandų darbininkų CIO unijos. Iki šiol mes neturėjome taisyklių nei įstatų todėl, kad mūsų rakandų industrinė mija yra dar jauna, neseniai suorganizauta.

Konvencija prasidės su masiniu mitingu vasario (Feb.) 13-toj, pirmadienio vakare kaip 7:30 val. Lyryn Hall ant 4th ave., netoli 7th st. Įžanga veltui. Mūsų visų butina pareiga buti tame mitingė ir užpildyti tą didžiulį salving netik todėl, kad parodyti suvažiavusiems delegatams savo supratimą savų reikalų kaip geri uniistai, bet ir dleli pasimokimmo, įgyjimo geresnio supratimo apie CIO unijos svarbą. mat čia bus suvažiavę geri kalbėtojai iš visos šalies rakandų išdirbystės centry delegatai ir nuo CIO Pildomosios Tarybos. Po masinio mitingo konvencija persikels į Faust Hotel ir brodės tėsis penkis dienas.

Vasario 11 d., seštadienio vakare bus duotas bankietas pargerbinui CIO vadovybės ir delegatų. Bankietas bus Faust Hotel. Tikietas į bankietą bus \$1.50 ypatai. Tai bus pietūs pilnoj to žodžio prasmei. Į bankietą yra kviečiama ir moterys.

Mūsų lokals 707 išrinko delegatus į tą konvenciją ir mes dšime visas pastangas, kad rakandų išdirbėjų unijos konstitucija būtų tobulėnė ir visais atžvilgiais geresnė civilinams nariams už senų unijų konstitucijas. Taipgi šiunoni tenka parnginti visą unijos tarybą, kad mūsų konstitucija būtų išsamiausia, duoti samanos ir rašiškai priduoti CIO Konvencijai. Jei

bus daug progresyvių sumanymų, naudingų unijos nariams, tada delegatai balsuos už juos ir konstitucija skirs savo turiniu nuo konstitucijų pagamintų reaktionierių vadų Amerikos Darbo Federacijoj.

Taipgi per šį mėnesį, nuo dabar iki vasario 13-tai, galvokime, mastykime ir dirbkime.

Vasario 12-tą Irgi Bus Svarbus Parengimas.

Kaip jau buvo spaudoje rašinė, Rockfordo du drpsuoliai pargyžo iš Ispanijos, tai Tuno Melho ir Wesley Mikaluskas. Jų pagerbinui mūsų pažangios organizacijos rengia bankietą, kuris įvyks S. M. & S. F. Svetainėj, 1019—3rd ave. Pradžia 4:30 po pietų, sekundienį, vasario 12, 1939, įžanga tik 50 centų ypatai.

Bus gražus programos ir geri kalbėtojai. Kas tik užaučiant svarbų Ispanijos liandies gynimo, visi anti-fašistai dalyvaukite.

Apie tuos Ispanijos demokratijos genčius, T. Melho ir W. Mikaluską bus daugiau straipsnių "Vilny". Šiuo tarpu tik pranešame apie sumanymą jų pagerbinui, kad visi jų draugai ir demokratijos šalininkai rengtusi prie aukščiau minėto baliaus.

Įžangos tikietus bus galima gauti pas ALDLD 29 kp. ir 70 kp. narius, pas TDA 55 kp. ir L. Choro narius. Pagaudautina, kad visi simpatikai to svarbaus parengimo įsityti įžangos tikietus išanksto, kad patogumui, rengimo komitetui sutvarkyti maisto kiekį.

Sausio 29 d. Laisvės Choro metinis parengimas įvyks Aragon Hall, 320 Kent st. Šis parengimas yra remlinis todėl, kad Laisvės Choras po vadovystės Alenos Poskalitės pildo dainų programus veltui visuose pažangųjų lietuvių parengimuose. Laisvės Choro sekantis parengimas bus visais atžvilgiais patenkintis. Jo programos įvair-

pus ir žingeidus; kurie nedalyvausite tai galėsite.

Programas prasidės 3-čių valandų po pietų ir tėsis porą valandų. Jame bus 18 skirtingų pasirodymų: įvairių grupių, dainų, šokių ir lošimų. Tokio programo dar nebuvo čia, ir Rockfordo lietuviams bus nelikta ne tikėta naujienybė. Visko dabar nerasyti, kad neišduoti paslaptes, tik tiek priminti, kad įžangos tikietai išanksto perkant 35 centai, o prie dury bus 45 centai. Tikietų galite gauti pas visus Laisvės Choro narius.

Šiuoni prašu pasižymėti ant savo kalendoriaus dienas šių svarbių parengimų: sausio (January) 29 d., vasario (February) 12 d. ir vasario (February) 13 d. Apie kitus lietuvių parengimus bus pranešta atskirai.

Rockfordietis.

NUBAUSTI PASKUTINIŲ ĮVYKIŲ KALTININKAI

Kaip žinoma, del paskutinių įvykių Kaune ir Klaipėdoj Kauno mieste ir apskrityje yra pakelbtas sustiprintos apsaugos metas. Vidus reikalų ministras paskutinio dienu neramumų kėlėjus, po padarytos apie tuos įvykius kvotos, kaip pavojingus valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, nubaudė pagal sustiprintos apsaugos įstatymą 2 § 7 p. 1. Stepa Kompaštį išsijusti 3 mėn. į priverčiamoj darbą įstaigą.

Pagal sustiprintos apsaugos įstatymą 2 § 1 p. nubaudė: 1. Jong Virlhalį išsijusti metam į Vestejų valstijų ir laikyti policijos priežiuroje.

2. Dr. Pranas Dielininkaitį išsijusti 6 mėn. į Vilkaviskio apskrįtį ir laikyti policijos priežiuroje.

3. Dr. Leona Bistrą išsijusti 3 mėn. į Alytus apskrįtį ir laikyti policijos priežiuroje.

5. Alfonsas Motiejū Rimą išsijusti 3 mėn. į Prienu valstijų ir laikyti policijos priežiuroje. ("L. 2.")

"VILNIES" NAUDAI

VAKARIENĖ ir KONCERTAS

Ned., Sausio-Jan. 22, '39

FINŲ SVETAINĖJE

5969—14th Street Arti McGraw St.

RENGIA DETROITO ORGANIZACIJŲ SĄRYSIS

AIDO CHORAS, DETROIT, MICH.

DIDYSIS AIDO CHORAS, VADOVAUJAMAS WALTERIO GUGO

DIDŽIAUSIA IŠKILMĖ

DETROITTE

Dariaus - Girėno Postas Statydisis Nuosava Namą Prie Western Avenue

Dariaus-Girėno, Amerikos Legiono Postas 271 Chicago, jau turi nupirkęs du lotus, 4114-16 So. Western ave. Lotai yra pilnai užmokėti. Postas turi kiek tiek pinigų tam tikslui ir pavaršiai atėjus mano statyti nuosavą modernią namą. Tame name ant pirmo aukšto bus mažai pavieniai kambariai. Ant antro aukšto bus mažutėkvė svetainė dėl direktorių susirinkimų ir didelė svetainė su estrada dėl didesnių susirinkimų ir parengimų. Namas vadinsis American Legion Memorial Hall, Darius-Girenas Post 271. Namas tikslas, tai amžinas pagerbimas mūsų didvyrių nelaimingai žuvusių Posto narių, kapitonu Stanley Dariaus ir Leitenantu Stephen Gi-

reño. Namas tarnaus ne vien tik kaip Posto "Stovykla", bet taip pat ir kaip Community centras, nes bus vienintelis šios rūšies namas ne vien tik Brighton Parke, bet gal but ir visoje Chicagoje. Namo parankumu manome Dariaus-Girėno vardas visuomeniškui patarnavimu pasiliks ilgam laikui po to, kaip kiekvienas Postas narys jau išsėsis amžinai, nes Posto narių vaikūčiai, tai Legiono rezervai namo valdys ir tą prakliūv darbą ves tolyn. Namo pastatymas kainuos apie \$20,000. Bet kadangi tarpe Posto narių yra daug amatininkų, kaip karpierių, plumbėrių, pleisterininkų, briklejerių,

elektrikų, pentorių ir tt., tai jie pasizadėjo daug savo darbo panaikinti, tai iškašinti per pus sumužės. Taip pat manoma gauti daug visokių statybos medžiagos veltui, bei nupiginta kainai. Postas turi savo cilėse viena teisią, keturis daktarus, daug gybe biznierių ir šiaip arti 300 veikių narių; o taip pat veiki 100 moterų skyrtaus narių ir skyrtyje apie 80 berniukų ir mergaičių. Postas taip pat turi daug savo rėmėjų biznierių ir profesionalų, nes budamas vienintelis Postas visoje Illinois valstijoje, pirmas Postas turintis mergaičių skyrių, stovi labai aukštoje vietoje tarpe svetintančių legionierių ir jų draugų. Mes nenorime, kad mūsų pastatytą namą kas kada nors atimti už morgičius ar tam panašiai. Musų yra labdaringas siekis ir mes norime nevien palikyti, bet ir kelti lietuvių vardą aukštyn. Tad turime tvirtą vilį, kad lietuviai bus su mumis ir šiame prakilname darbe mums padės. Tame name bus varinė lenta, ant kurios bus užrašyta visų aukautojų vardai, kurie aukos po \$25 ar daugiau. Visų aukutojų vardai pasiliks amžinai, kad liusia gentkartė galės matyti musų prakilius darbus. Mums žingeidui žinoti, ar yra bent vienas lietuvis Chicagoje, apieilėję, ar bent ir visoje Amerikoje, kuris galėtų paaukoti tukstant dolerių amerikoniškais pinigais, kurio vardas būtų ant pat viršaus varinės lentos? Lietuviai, mes esame daug ka nuveiki. Mes legionieriai atsto-

vaujame jumis milionišė organizacijai. Dariaus-Girėno Postas norėtų parodyti, kad mes, kaip lietuviai, galime daug daugiau nuveikti, bet kad tą įvykinti, mes nuosirdžiai kviečiame draugijas ir pavienius lietuvius prie to prakilius darbu su pirmasine pagelba prie mūsų fridėli.

Dariaus-Girėno Postas, kaip ir kiti legiono postai, nėra politinė organizacija ir nesikiša į narių religinius įsitikinimus. Laikė mesų metų savo gyvavimo Postas yra gana daug nuveiki. Daug kartų yra surengęs pasilinkulninių veteranams Hines ligoniūnė, daug cigarečių yra išdalinę, daug apvaikšiojimų dalyvavęs. Padovanojęs vėliavą savo distrikte lietuvių mokykla; kasmet apdovanoja lietuvių mokyklose atsižymėjusius vaikūčius, jis suaiso kalėdų krepšius biednoms seimynoms ir tt.

Kviečiame, visuomet patarnauja Kapinių Dienoj prie abiejų lietuviškų kapinių, taip pat gelbsti narius bei jų šeimas nelaimėjų ar ligoj. Namo fondo pirmininku yra gerai visoms žinomas realstatininkas B. R. Pietkiewicz; kasininkas John Kaleidiskas; praeisninkas John Kaleidiskas; Praeisninkas Furniture kompanijos vedėjas; rašt. John Shaltman, pirmininkas Keistiūjo klubo; korespondentas Frank Kasrauskas; teisiąs John T. Zuris garbės pirmininku. Komiteto nariai: Julius Balūnins, W. B. Sebastian, Wm. Kareiva, Joseph A. Kibort, John Čaikauskas, Dan Sebastian, Anton Ramon, John Barskietis, J. J. Ežerskis, Tom Maženis, M. Massey, Joseph A. Mickelūnas, Thomas Shannis, A. H. Kasper ir A. Precin.

Valdyba: Wm. B. Sebastian, pirm., Joseph A. Kibort, rašt., Wm. Kareiva, kasininkas. Aukautojų prašome siųsti pinigų komiteto pirmininkui B. R. Pietkiewicz, 2608 W. 47th st., Dariaus-Girėno namo fondai. Atskaita bus duodama laikas nuo laiko per visus lietuvių laikraščius. Iki šiol aukavę yra: Julius Balūnins \$50. Po \$25: W. B. Sebastian, Joseph A. Kibort, Anton

Ramon, T. Maženis, J. J. Ežerskis, Dan Sebastian, John Kaleidiskas, W. Kareiva, John Čaikauskas, B. R. Pietkiewicz, John Barskietis, Anton H. Kasper, J. T. Zuris, Charles Yaksiboga, Po \$10: Joseph Lask ir A. Nasyok. Pasizadėjo aukoti po \$25: M. Massey ir Thomas Shannis. Valdyba ir komitetas labai nuosirdžiai dėkoja visiems aukautojams ir kviečia ir talkų visus geros valios lietuvius. W. Sebastian, Commander, B. Pietkiewicz, Chairman, Frank Kasrauskas, Publicity Chairman.

LKM Choro Veikla

Sekmadienį pamokos prisirengimi dainuoti Lenino mirties paminėjimo mitingė.

Sausio 10 d. įvykusiose Kanklių choro pamokose buvo ryškiai atžymėta keli mūsų choro tuojautinio veikimo dalykai. Choras rupestingai imasi susimokinti įvairią "Baudžiavos Nuolatos". Tas veikalas su dainomis bus suvaidintas "Vilnies" parengime vasario 19 d., Sokolų svetainėje, 2345 S. Kedzie ave. Veikalo pamokos įvyks sa-

Vietos Pranešimai

ROSELAND, ILL. Koncerta į Baliu rengia Komunistų Partijos 9-to, Wardo kuopa, naujai Daily Record, medėlio, sauso (Jan.) 15 d. Standžio Svetainėje, 115 E. 115th St. Programas bus įvairus. Po programos šokiai. (14) Viena kviečia Remėjai. Komitetas.

ROSELAND Bendras visų tautų progresyvių organizacijų parengimas "Daily Record" naujai įvyks sekmadienį, sausio 15 d., 7 val. vakaro, Standžio svetainėje, 115 E. 115th St. Programas bus įvairus. Po programos šokiai. (14) Viena kviečia Remėjai. Komitetas.

ALDLD 19-TO KNYGU PERŽIUREJIMO KOMITETAI A.L.D.L.D. 19-to kuopos knygų peržiūrėjimo komitetas susirinkimas įvyks ročiū, sausio (Jan.) 15 d., 10 val. ryto pas Baltųjų, Būkite lauk! A. Gabris.

ALDLD 1-mo APSKRICIO KONFERENCIJOS DELEGATAMS Medinė konferencija įvyks sekmadienį, sausio 15 d., 10-tą valandą ryto, "Vilnies" svetainėje, 3116 So. Halsted St. Visi kasų išrinkti delegatai būkit pasikiti laiku, nes turim daug svarbių reikalų dėl aparvstyimo. (13-14) ALDLD 1-mo Apskricio Komitetas.

VAIKUCIŲ MOKYKLELES PARENGIMAS Šis turis ir įvairūs lietuvių kalbos vaikūčių mokyklėles parengimas įvyks šestadienį, sausio 14 d., 7:30 val. vakaro "Vilnies" svetainėje, 3116 So. Halsted St. Visi geros valios lietuvių prašome dalyvauti šiame taip smagiame parengime. (13-14) Kviečia Mokyklos Komiteta.

Pranešimai Iš Kitur

GARY, IND. Literatūros Draugijos metinis susirinkimas įvyks 29 sekmadienį, sausio (Jan.) 15 d., 1939 m., Kazianko vietoje, 1484 Grant St., 2-ra val. popiet. Bus valdybos rinkimas šioms metams ir kit svarbius reikalingi svarstomi. Visi nariai pageldaujami dalyvauti ir atšvėsti draugų svečių būti šiame susirinkime. (14) Valdyba.

BANKIETAS Sausio 21, 8 v. vak. 'VILNIES' SVETAINĖJE 3116 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tai bus pagerbimui visų "Vilnies" vadininkų ir darbuotojų. Visus kviečiame dalyvauti šiame "Vilnies" bankiete. Bus įdomus programos, vadininkų patyrimai ir gera orkestra šokiams.

FELIX TAVERN 1335 W. Madison St., Chicago - Seely 9533 Mes esame netik aludininkai, bet ir uoliai darbininkų judėjimo rėmėjai. Prašome užeit linksmam laikui. Gera muzika kasdien. FELIX ir PETRUSE GELDBUTO, Savininkai MIKE NAČIUNAS, Mrg.

sio 16 d., "Vilnies" svetainėje. Visi vaidybos dalyvaukite. Vien tik vyrų pamokos įvyks sekmadienį, sausio 15 d., 10 val. ryte, Hollywood svetainėje. Todėl, kurie norite vien tik su vyriniais dainuoti, o iki šiol nepriklauste prie kanklių, atleikite. Turin priminti, kad Kanklių Vyrų Choras veiks pastoviai. Jo pirmininku yra A. Garšinkas, pagelbininku Rasinkas ir raštintinku J. Stulgaitis. Išdus bus vienas-LKM choro išdus.

Kankleliai, Prisirengimo Prie Lenino Mirties Paminėjimo

Mūsų choras bendrai su kitais keturias choras dainuos Chicago Opera House, Lenino mirties paminėjimo gedulo mitingė, sausio 22 d. Reikalinga bendros pamokos. Tad sekmadienį, sausio 15 d., 2:30 val. po pietų, Peoples Auditorium, 2157 West Chicago ave., įvyks kanklių ir kiti chorių bendros pamokos. Visi choristai, vaikinai ir merginos, dalyvaukite.

Choras Auga

Perlėtose pamokose prie choro prisirašė penki nauji nariai. Musų pasibėrėtimas išaugti ir didžiausių Chicago lietuvių choro.

Choro rėmėjų kiekis auga. L. Pruseika ir G. Kuraitis jau pasimokėjo. Reikėtų, kad ir kiti jų gražų pavyzdį pasektų. -J. D. Bendokaitis.

Chicago's Žemaičiai Smarkiai Rengiasi Pramogai

Pirmas iškilmingas vakaras 28 dieną sausio.

Chicago's Žemaičių Kultūros Klubas susitvėrė pereiną rudenį. Reikišna, dar jaunūmis. Bet, turėdamas daug veikių narių, gerai darbuojasi. Pabaigoj pereinų metų Klubas gavo čarterį. Dabar turime per 50 narių.

Šiuo laiku mes uoliai rengiamės prie visų pasirodymų, baletas, Hollywood svetainėje, 2117 W. 43rd st., sausio 28 d., 7 val. vakare.

Vakaro pamarginimui bus "Teišių Plūmpis su Raseinių Magde" dialogas.

Muzikantai grie žemaitiškus, lietuviškus ir amerikoniškus šokių; įžanga tik 25 centai. Visus kviečiame. -Teišių Plūmpis.

PLĖSIKAI

Du pėdikai, užsirišę burnas skarom, atėjo į Ch. Baumann and Co., 3065 Lincoln ave. ir atėmė iš seifo \$2,000. Raštinėj buvo tik dvi merginos.

Skaitykite ir Platinkite Dienraštį "Vilni"

Rusiška Krautuvė 1172 Milwaukee Ave. (arti Division St.) Phone: BRUNSWICK 9344 Didelis pasirinkimas rusiškų daiktų.

RUSISKI IŠSIVYVĖJIMAI: Bilusos, Mergaitėm Suknelės, Nosišės, Rankšluostai, Stalčius Setai, Pasky Skarėles ir Charakteringos Išės. RUSISKI MISINGINIAI INDAI: Samovarai, Kavai Setai ir mislingio ir vario. MEDINIAI DAIKTAI: Šaukštai, Bliūdai, Vazos, Lempos, Įvairūs Mediniai Rankdėrbiai, Tiesai ir Žaislai. RUSISKI Saldumynai: Saldainiai iš Rusijos, Lenkijos, Latvijos ir Estonijos; Wormaldai, Morspancieriukai, Saldainiai su Romu, Halva, Rusiška Arbatą, Medaus, Raudonas Kaviasras, Sportėis, Kiki, Mėnogi, Butas, Bichi, Mogi Bulon ir Grybai. Didelis pasirinkimas importuotų saldinių kluboms ir krautuvėms. Urminės kainos. Atvira iki 10-tai val. vakaro ir sekmadieniais

Siuočiame Gėles Telegramu į Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS - Kvietkininkas Gėles Vestavėm, Bankietam, Pagrabam 3316 S. Halsted St., Chicago, Ill. - Yards 7308-9

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI Nariai Chicago ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Turime Kopyčias Visose Miesto Dalse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

Albert V. Petkus ir Eudėikis 4704 S. Western Ave TEL. LAFAYETTE 8024 Anthony B. Petkus 1419 S. 49th Cl, Cicero TEL. CICERO 2109 6824 S. Western Avenue Tel. Grovehill 8142

S. P. MAŽEIKAI 3319 S. Lituania Ave. TEL. YARDS 1138 ir 1139 Antanas M. Phillips 3307 Lituania Ave. TEL. YARDS 4908

LACHAWICZ ir SUNUS 2314 W. 23rd Place Tel. Canal 2515 ir 2516 Skyrius: 42 E. 108th St. Tel. Pullman 1270 ir 2515 P. J. RIDIKAS 3354 S. Halsted St. TEL. YARDS 1419

I. J. ZOLP 1646 W. 46th St. YARDS 0781 0782 J. LIULEVIČIUS 4348 S. California Ave. TEL. LAFAYETTE 3572

PEOPLES 63-čios GATVĖS KRAUTUVĖS UŽDARYMO IŠPARDAVIMAS EINA PRIE PABAIGOS Siuloma didžiausios prekių vertybės, kokių negalima kitur rasti. Dėl paskubiniuo išpardavimo tokiom pat mažom kainom yra parduodamas prekės Peoples abiejose Krautuvėse. Nes Peoples 63-čios gatvės Krautuvės laikas baigiasi ir skubiai turi būti išstatintas šios Krautuvės d'idis namas. Tamsty skubus atsilankymas pirkti namų reikmenis sutapsus nuo 30 NUOSIMČIŲ IKI 75 NUOSIMČIŲ.

Table with 4 columns listing furniture items and prices. Items include: \$40.00 vertės miegamų kambarių setai po \$14.50, \$75.00 vertės parlor setai po \$29.50, \$65.00 vertės miegamų kambarių setai po \$28.00, \$98.00 miegamų kambarių setai po \$44.50, \$140.00 vertės parlor setai parduoda už \$49.50, \$125.00 puikūs valgyklom setai po \$54.50, \$50.00 5-kių dalių breakfast setai po \$29.50, \$25.00 5-kių dalių breakfast setai po \$10.95, \$80.00 alyva kurenami šildytuvai po \$39.50, \$175.00 didžiausi kombinacijos pečiai po \$98.50, \$40.00 porceliuoti parlor heaters, po \$19.50, \$60.00 porceliuoti gėsiniai pečiai po \$28.50, \$35.00 minkšti dideli lounging kėslai \$12.95, \$25.00 pilnos meros studio couches \$12.95, \$69.50-1939 Console mados radio po \$24.50, \$30.00 vertės 9x12 vilnoniai kaurai \$10.95, \$20.00 tvirtai padarytos gražios komodės po \$9.95, \$18.00 garantuoti springiniai matracai po \$6.95, \$6.00 naujos mados 9x12 klijonkės po \$2.79, \$50.00 naujos mados drabužiam plovyklos \$27.95, \$100.00 vertės pilnai garantuoti pianai \$15.00, \$750.00 vertės Kimball Grand pianai \$250.00

PEOPLES FURNITURE MANUFACTURING COMPANY 2536-40 West 63rd Street, prie Maplewood Avenue TAIPI IR 4179-83 Archer Avenue Prekės pristatomos į apieilinkės miestelius per musų patyrusius vežėjus.

KAIP BUVO PALIUOSUOTAS TOM MOONEY IR KAIP LIETUVIAI GYVENA KALIFORNIJOJ

Kodėl Ispanijos lojalistai laimės karą prieš Italiją ir frankistus? Sias klausimais prakalbės trečiadienį.

Dr. Leonas Pruseika tik ką parvažavo iš saulėtosios Kalifornijos, kur Tom Mooney buvo išlaikytas per 22 metus kalėjime ir kur to valstijos gubernatorius Olson jį šioms dienoms paliausavo. Be to, "Vilnius" redaktorius aplankė labai daug lietuvių kolonijų: Colorado, Kalifornija, Oregon, Washington, Montana ir Minnesota valstijoje. Jis daug įdomių įspūdžių paršėvis iš tenyščio žmonių gyvenimo abeloni, o iš lietuvių gyvenimo ypatingai.

Tai viską mes girdėsime su rengtose prakalbose ateinanti trečiadienį, sausio 18 d., 7:30 v. vakare, Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted st.

IS Pirmų Rankų Žinios Apie Lojalistų Kovas Prieš Fašistus

JUOZAS NEDVARAS

Juozas Nedvaras, plačiai žinomas Roselando ir visos Chicago lietuviams, tik ką sugrįžo iš Ispanijos, kur išbuvo du metus lojalistų valdžios teritorijoje. Jis buvo sužeistas Jarama fronte. Draugas J. Nedvaras duos žinių apie Ispanijos liaudies kovas prieš įveržėjus Italus, vokiečius ir maurus, bei generolo Franko govėdas besikėsinančius sunaikinti respubliką, sutrenpti demokratiją ir pavergti Ispaniją Italijos fašistiniam imperalizmui.

Apert aukščiau paliestų klausimų, bus atžymėta prakalbose ir Lietuvių ličiūniti klausimai ir taipgi apie Chamberlaino ir Mussolinio įvykusius derybas. Prakalbos rengia Chicago Lietuvių K. P. Būras. —Komisija.

Sidabr-marškiniai Buvo Dieso Bankietis

Ketvirtadienio vakare Stevens viešbutyje, Fabrikantų Susivienijimo surengtame Martin Dies, Texas valstijos kongresmanui, bankietis, kur už lėkštį pietų mokojo po \$50, dalyvavo ir žymūs naziai. Faktiniai tai buvo visų reikėninkų ir nazijų bendro fronto bankietas prieš darbo unijas ir prieš pažangą.

Zinomai Sidabr-marškiniai — Zachary talkininkai — Homer F. Maerz ir William Wernicke buvo tarsi koliais sargybos namais bankietis svetainėje, ruošiantis Martin Dies, raudonųjų medžiotojas. Penkiolika policistų saugojo reikėninką Dies.

Daktaras Mordoff Prilipo Liepto Gala

Chicago žmonės atsimeina skandalinga byla už "Sonny Boy", vaikų tuos neturtingos moters. Ji vaikų daktaro Mordoff žmonai davė pauginti ir už tai mokoje. Paaugusj kudiķi norėjo atsimti, o kai gražioju nedavė, tai kidnapino. Iš to kilo skandalinga byla ir pagaliau teismas išspredė "Sonny Boy" negrąžinti motinai, o palikti Dr. Mordoff.

Apie trys metai atgal daktaro žmona numirė. Užvakar atėjo J. Dr. Mordoff namus John P. Quinn, 63 m., buvusios žmonos brolio ir nudojo daktarą Mordoff.

Kai policija žmogūdi suėmė, tai jis pareiškė: "Aš dabar jaučiuos geriau ant širdies, nes atmokėjau už mano sesers žiauriamus varginimą, pirmą laiką į kopus nuvarymą".

Priek J. P. Quinn bus iškelta byla už žmogūdybę.

Ar Miss Mann, kuri dabar yra Mrs. Fletcher, gaus savo sūnų "Sonny Boy" atgal, tai ateitis parodys.

Mano Atsiminimai Apie Franą Masoną

Jau buvo plačiai rašyta apie Franą Masoną-Misevičių, tai aš pažymėsiu tik nekuriuos savo atsiminimus. Turiu pažymėti, kad Franą paliko dvi sesules, kurios gyvena Lietuvoj ir du brolius Lietuvoj. Vienas brolis kiek pirmiau mirė. Taipgi paliko 4636 So. Hermitage ave.

Sia progą noriu priminti, kad pirmesniai "Vilny" aprašymai įsikiverbė netikslumas, pasakant, kad jis paėjo iš Rokickio apskrčio. Franąs gimęs Grinickės parapijoj, Gražučių kaime ir Kėdainių apskrityje. Manais j Ameriką atvažiavo 1906 metais ir apsigyveno Town of Lake apielinėj. Čia jis prigyveno daug draugų ir pradėjo veikti vaidybos srityje.

Veiklą vaidinimose su juo veikė S. Bartkus, kuri dabar tuoj firmų radio programus transliuoja. J. Zolpis, A. Barčius ir jo žmona, L. Turskis, kuris numirė pernai, tai Masono pusbrolis. Butų gerai, kad velionio veiklos draugai apie Franą Masoną suaugusiai meno srityje darba parašytų. —Draugas.

Kalbės Tik Ką Grįžė Iš Gen. Franco Nelaisvės

Sekmadienį, sausio 15 d., 2:30 val. vakare, kalbės tik ką iš Ispanijos, iš Franco nelaisvės grįžė amerikiečiai Louis Ornitz ir Charles Barr.

Prakalbos įvyks Skyline Athletic klube, 188 W. Randolph st. Svarbu tokiam mitinge buti ir prakalbos išgirsti iš amerikiečių liuosnorių, kurie mėnesį mėnesius išbuvo gen. Franco nelaisvėj. Įžanga 35 centai.

Paskutinis Užkvietimas į Vaikučių Vakarelių

Subotoj, sausio 14 d., 7 vakare, "Vilnius" svetainėj bus vaikučių mokyklėlės vakarėlis.

Iš pirmesnių aprašymų matėte, kad bus gražus programos, kurį duos mokyklėlės nariai.

Sia progą tik tiek plačiai visuomenei primenu, kad vaikų pastangas veikti kultūros srityje ir mokintis lietuviškai skaityti bei rašyti ir dainelį reikia siltai paremti. Jeigu kudiķystės dienos neremsiame jų kilnius darbus, tai užaugusios mažiau turėsimos progos kviesi prie lietuviško veikimo.

Aš pasižadau vaikūdių parengimė buti. O kaip jus? Jonyla.

Literatūros D-jos 1-mo Apskričio Konferencija

ALDLID I Apskričio konferencija įvyks rytoj, sausio (Jan.) 15 d., 10 val. ryto, "Vilnius" svetainėj, 3116 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Visus delegatus prašau gerai įsitęmyti konferencijos laiką ir vyti ir dalyvauti punktualiskai. Jei dėl vienokių arba kitokių svarbių priežasčių negalėtumet patys dalyvauti, tai savo vietą pasūskite kitą delegatą.

Apie pietus neturėkite jokio susirpinimo. Apskričio Komitetas jau užprašė gospodines, kurios pagamins skanius pietus visiems delegatams velti. Taipgi delegatai turėty atminti, kad reikalingi yra neviean mandatai, bet ir kuopų raštiķi raportai ir taip pat reikia žinoti, kad jusų kuopa buti pasimokėsių mokesėms į Apskriį už 1938 metus, nes kitaip delegatai gali neturėti sprendžiamo balsu.

Jei norite, kad konferencija būtų sėkminga ir skaitlinga, tai patys delegatai atliktie savo pareigas taip, kaip organizacijos taisyklės reikalauja.

ALDLID I Apskr. Sekr. S. Vešys.

Iš Vinco Kapsuko Kuopos Susirinkimo

Tarptautinio Darbininkų Apgyvendinimo Vinco Kapsuko kuopos buvusis narių ir la organizacija suinteresuotų susirinkimas įvyko trečiadienį "Vilnius" svetainėj. Susirinkusieji nusitarė nedelsiant imtis darbo ir atgauti visą kuopą padarant ją veiklia. Nors susirinkime nesirado mūsų žymesnių vadų, bet pas atsilankiusiems draugas matėsi geras upas ir noras veikti ir kuopą auginti.

Susirinkimas buvo trumpas, nes nesirado pirmesnės protokolo knygos nei kitokių informacijų, kad butų galima diskutuoti apie praėtytie kuopos veikimą. Išrinkta komisija peržiūrėti archyvą. Išrinkta kuopai valdyba: organizatorius P. Mikulėnas, finansų raštūninkas P. A. Zalkus, prot. raštūninkas J. Baltušis, ižd. J. M. Kaminskas ir atstovas į apskričio komitėtą J. Kazlauskas. J komisiją išrinko S. Klaustauska, J. Stasiūnas ir J. Juska. Draugai nusitarė daug dirbti kuopos auginimui. —A. D.

Harvardo Universiteto Studentų Parama Gildsmanam

Harvardo universiteto, Agnes Wall Nieman Fondacijos, studentai pakėlinimū žurnalizmo Jungtinėse Valstijose, atsimeiti simpatijos laiką Hearsto laikraščių streikuojantiems darbininkams — Newspaper Guild unijos lokaliui — \$41 pinigų streiko parėnimui. Streikas prieš Hearsto pasimėlimus paneigti darbininkam teisę organizuoti j unija, jeina j šeštą savaitę. Streikieriai laikosi viningai ir "Herald and Examiner" ir "Chicago Evening American" išleistuvė kasdien pikietuojama.

Garbinga Vyra Sijonas Sugadino

Harry C. Thon, manadžeris American Automobile Insurance Co., 175 W. Jackson Blvd., arestuetas už nusukimą kompanijai \$31,000 pinigų.

I. C. Thon buvo garbingas asmuo Woodstock apielinėj ir įvertintas šeimos tėvas. Bet ve, kiek laiko atgal susitiko grakėčj naktinių klėbų šokėj Mercedes de Velasco, profesijoj princėse Nadjia, ir susipainiojo po no gyvenimo siūlai. Vienu žygiu Thon paėmsęs parėnimui. Juo lolaui, tuo slydiuau viskas ėjo ir nežūrint, kad gaudavo \$275 mėnesines algos. Thon dar kompijus \$31,000 pasiglemė ir pagaliau kalėjimė atsidūrė. Dabar žmogus laukia bylos.

Lenino Mirties Paminėjimas Sausio 22 d.

Sakoma, kad Chicagoj dirbižauja estrada, tai Chicago Opera House estrada. Ant jos yra vietos 300 žmonių, j iškeliamas mechaniskom prietaisom. Toj dirbižulėj estradoj bus labai gražus spektaklis ir dainuos lietuvių, vyktų, kroaty ir ukrainiečių chorai — viso 250 moterų ir vyrų.

Lenino mirties paminėjimo mitingas, kuris įvyks sausio 22-ry, bus didelis ir įspūdingas. Kalbės Komunistų Partijos Centro Komiteto narys James Ford, išgarsėjęs veikėjas Morris Childs, Illinois valstijos K. P. sekretorius, ir Jack Johnson, kandidatas į Chicago's majorą.

—Apart dainų ir spektaklių, bus filma, kurioj perstatoma vieu-molikos tautų šokėi. Filma gaminta Sovietų Sąjungoj. Ji populiaris visų Amerikoj.

Taipgi, sausio 22-ry vakare bus didelis žymiausio pasaulinio vadų gedulio mitingas. Chicago's Opera House randasi prie Madison ir Wacker Drive. Komisija.

Atidarė Atskirą Jurininkų Buveinę

National Maritime Unija, dailis CIO, pasitarusi su šalų komisijos pirminku Leo M. Lyons, gavo vietą dėl jurininkų, vien dėl unijos narių, kurie galėty visi buti daktai, vietoj pasiklauso po įvairias flopuazes.

Viso jų yra apie 400 žmonių. Jurininkų buveinė yra po adrese 132 W. Madison st.

Suvalkiečių Parengimo Programoj Dalyvaus Tax ir Shorty

Subotoj, sausio 14-ig, 7 val. vakare, Neffo svetainėj, 2435 So. Leavitt st., įvyks pirmesnis Suvalkiečių Draugijos balsis. Jis bus ne tik nepaprastai turtingas, bet ir įdomus. Apart kitų programo dalyvių dainuos ir šoks Tax and Shorty, tai Marchuokaičūtė ir jos partneris.

Visus užprašome mūsų parengime dalyvauti ir pasiklausyti, pasivėžti labai gražų programū. Įžanga tik 15 centų. Komisija.

Kiek Chicagoje Surinko Maitininių?

Už 1938 m. takų-maitininių už svaiginančius gėrimus ir abelnai takų, kaip už tabaką ir tt., Chicagoj surinko \$379,475,154. Metai atgal, 1937 m., Chicagoj ty takų buvo surinkta \$419,260,348. Vadinasi, \$40,000,000 mažiau.

LOANS & INSURANCE IN ALL ITS BRANCHES Building Management JOHN P. EWALD REALTY COMPANY, Inc. 3236 S. Halsted St. Phone CALUMET 4118

Valiučių Ženybinio Gyvenimo 25 m. Sukakties Bankietas

Sausio 7-ig surengė gražią puotą draugų Kazimieris ir Francisus Valiučių pagerbimui. Valiučiai yra sen marquetteparkiečiai. Tą dieną sukako 25 metai jų ženybinio gyvenimo.

Puota buvo surengta pastangomis drg. Grigalūniens ir Y. Sverekis gražioj Grigalūnių rezidencijoj, 5634 S. Albany ave. Aš kiek pavėlavau nuvažiuoti, tai nemačiau bankieto pradios ir neteko stebėti Valiučių pergventų musidėbėjimų, kai jie netikėtai buvo atvežti į jų jubiliejaus puotą.

Draugai Valiučiai draugiškai žmonės. Jie daug prietelių prigyveno; j puotų susirinko apie simtas žmonių.

Kiek užkandus prie gausiai valgiais ir gėrimais apdėtytu stalų prasidėjo mitybių parėkimai ir linkėjimai Valiučių adresu. Jie taipgi tarė visum dalyviam ačiuvimo žodį. Jų sėmes Kazimieris, kuris gražiai išaugintas iš is-mokslinias, davė linkėjimus tieveliams. Ir taip visi puikiai pasivaishę ir pasiklimonę, linkėdami Valiučių ilgo gyvenimo išsiskirtimė. —N. Micekvičienė.

RADIO

Dainuos Ona Skeveritė, Jonas Romanas; kalbės adv. K. Gugis ir kt.

Progress Bendrovės nuolatinis nedėliodienio radio programos bus gražus, įdomus, sykiu ir linkamas pasiklausyti. Dainininkai O. Skeveritė ir J. Romanas savo harmoningais balsais kaip duete buti ir solo paduos daug rinktinijų kompozicijų ir gražių liaudies dainelį.

Tarpe daugių bus gražios muzikos ir nandungy patariamų bei žinių. Kalbės adv. K. Gugis, bei bus pranešta daug gerų žinių iš Progress Krautuvės, nes šiom dienom čia einas didis sausio mėnesio išpardavimas visokių namam reikėniam stebėtinai sumazinė kainom. Delta patarinai užsistatyti savo radio ant stoties WGES rytoj kaip 11-ig valandų prieš pietus. —Rep. J.

PHONE, PROSPECT 0745 0746

UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS, Inc. 5931-33 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL. Parduodame Tik Wholesale

Mes Turime Iš Lietuvos Atveistos Dėgūnės Mėga Vial Darbininkai—Lietuviai F. ir M. ir MRS. DZIMIDAS SAVININKAI

KONCERTAS IR ŠOKIAI

Paminėjimai Keturių Metų Gyvacimo Moterų Klubo Rengia Brighton Parko Moterų Klubas Šeštadienį, Sausio-Jan. 14 d., 7 val. vak. HOLLYWOOD INN 2417 W. 43rd Street, Chicago, Ill. Programą pildys: Moterų Kultūros Klubo Choras, po vadovystė O. Petrulienės ir Brighton Parko Jaunūkių Choras ir šokių grupė, po vadovystė A. Zambulienės. KALBES A. JONIKIENE ĮŽANGA 25 CENTAI Kviečia visus KOMITETAS.

PERSTATYMAS-BALIUS-ŠOKIAI

Rengia Jaunų Lietuvių Amerikoj Tautiškas Kiliubas SEKMADIENĮ, SAUSIO (JAN.) 15, 1939 Prasidės 7 val. vak. Svetainė adara nuo 6 val.

Chicago's Lietuvių Auditorijoje 3133 S. Halsted Street, Chicago, Ill. Bus perstatyta vieno veiksmo komedija "SVEIKAM LIGA NEJKALBES". Perstatys Birutės Choras. Šokiams grieš Byansko Orkestra. Įžanga 40 centų ypatai. Visus kviečiame dalyvauti. KOMITETAS.

Mažiau Žmonių Vazinėja Gatvekariais ir Eleveitoriais

Transportacijos komisija žymi, kad 1938 m., Chicagoj 511,000,000 pasazierejų buvę mažiau, negu 1937 metais. Tam yra dvi priežastys, viena, tai mažiau darbių ir mažiau žmonių važinėjantių automobiliais, negu pirmiau budavo.

Biznio Progos

PARDAVIMUI TAVERNAS DO DROP INN 3300 S. Halsted St., Chicago, Ill. Labai gera vieta bismui, geras kambarius. Tuojuos atsimeiti iš miesto. PAUL GURSKAS, Savininkas (14)

Pajieškojimas

Pajieškiau broli Dominiką Baublį, 18 metų atgal gyvenimo Milwaukee, Wis. Girdeju, kad jis gyvas. Kas jį pažino, praneškite, ar jį gys ar mirė. ANTANAS BAUBLIS 3952 S. Rockwell St., Chicago, Ill. (14-16-17)

Ivairūs Pardavimai

PARDAVIMUI Black Gold Lumber arba Egg \$6.00 tonas. Mine run \$5.75. STAMBI POACHOUTS mine run \$7.75. GRUDYJ MINKING COMPANY, 2464 S. Loomis Street, Canal 7447 (14)

TAILOR Kas norite gera prosiūmo mašina įsigyti, mano yra nepilnai išmokyta, Wis. Girdeju, kad jis gyvas. Kas jį pažino, praneškite, ar jį gys ar mirė. (13-14)

REAL ESTATE

PARDAVIMUI 120 akru žemė, 4 mylios j pietvakariuos nuo Culver. Geras lygi žemė, 20 akru milko. Gerus tvoros, geras vandens staba, didelis tvartas, priekio gero plėninio kelio. Galima naudotis elektrika. Yra marlo žemės—testas parodo 98 ir tris ketvirtadalius. Ralykit: John Exaver, Rt. 1, Monterey, Indiana. (13-14-16)

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted St. LIETUVIŠKI ir AMERIKONISKI VALGAI SU GERIAUSIU SKONIU P. Balčiūnas ir M. Kovarski, sav.

SIUVEJAS P. GRIKIETIS

Pertaisom brangūs, kailius (fur coats), siūtos darom ant ordo, išvalom es, us, taisom ir prosimam. Reikalav esant paslausti. 4454 S. Western Ave., Chicago LAFAYETTE 0851

Medicinos Daktarai

Dr. A.K. Rutkauskas GYDYTOJAS KASDIENA 4442 S. Western Avenue Nedėliomis pagal sutartį Phone Virginia 3316

DR. V. SIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ir Akinius Priirako 3343 S. Halsted Street VALANDOS: 11 val. 2 iki 4 ir vakarais 7 iki 9 Sventadienis 11 iki 12 ryto Tel. Yards 3146

A. Montvid, M. D. West Town State Bank Bldg. 2400 West Madison Street Val. 1 iki 3 per pietus, 6 iki 8 vak. TEL. SEELYE 7330 Namų Telefonas Brunswick 0597

DR. MARGERIS 3325 S. Halsted Street VAL: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakaro Sventadienis nuo 10 iki 12 diena Phone Yards 7299

Dr. Pulskicki LeVan PHYSICIAN & SURGEON Ligonius primam per vias 24 val. X-RAY SVIESOS SPINDULIAI 1957 Garfield Boulevard Tel. Hemlock 6699 Res. 6231 S. Rockwell St. Pro. 0469

DR. STRIKOLIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue OFFISO VALANDOS: nuo 9 iki 4 ir nuo 6 iki 9 vak. Nedėliomis pagal sutartį Ofiso Tel. Yards 4787 Namų Tel. PROSPECT 1930

Ofiso Tel. VIRginia 0036 Namų Tel. BEVerly 6244

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8 p. m. Nedėlioms pagal sutartį

Phone Yards 9221 Residencijos Kenwood 5107

DR. BERTASH 756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted St.) Valandos: 1-3 ir 6-5 iki 8:30 vak. Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone CANAL 6122 DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street Valandos: nuo 1-3 ir 7-8 Seređois ir nedėli pagal sutartį Kez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868

DENTISTAI Phone: Yards 2246 DR. C. Z. VEZELIS DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (arti 47th Street) Valandos: nuo 9 iki 8 vakarais Seređoi pagal sutartį

Advokatai KAL & ZARETSKY 6322 So. Western Ave. LIETUVIAI ADVOKATAI Tel. Prospect 1012 VALANDOS: Paneđelį, Utraneiki ir Ketverze nuo 2 iki 9 val. vakare Seređoi ir Patevėsi nuo 2 iki 6 v. v. Subatol nuo 12 iki 6 v. v.

PATAISYK NAMO STOGĄ IR RYNAS DABAR Pašauk mus dėl nemokamo apskaitlavimo patalsymui įvy stogo 25 METŲ PATYRIMO BLEKORIUS & STOGIUS BRIDGEPORT ROOFING Co. 3216 So. Halsted St. Tel. VICtory 4965

UNIVERSAL RESTAURANT Vestuvim, Krikėstynom ir Kitokliem Bankietam Suteikiam Patarnavima. Linkimas Patarnavimas Visiems Antanas Norkus, Sav. 750 W. 31st St., Chicago, Ill. TEL. VICTORY 9670

VAIKUČIŲ BALIUS SU PROGRAMU SUBATOJ, SAUSIO 14 — 7:30 VAL. VAK. 'Vilnius' Svetainė 3116 S. Halsted St., Chicago, Ill. Visus kviečiame atsilankyti linksmam laiką praleisti ir tuo pačiu kartu paremti vaikučių mokyklėlę. MOKYKLOS KOMISIJA.